

Kaune atidarytas Išeivijos Studijų Centras

Vilnius, balandžio 28 d. (LR) - Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Humanitarinių mokslų fakultete, Kaune, balandžio 27 d. atidarytas Išeivijos Studijų Centras, kurio tikslas - ne tik kaupti, saugoti, bet ir tyrinėti išeivijos archyvus, rašo Vida Savičiūnaitė „Lietuvos ryte“.

Išeivijos Studijų Centro atidarymą parėmė Atviros Lietuvos fondas, išeivijos lietuviai, iš jų daugiausiai - Kvikių šeima.

Pasak fakulteto dekaną ir centro vadovą, habilituoto daktaro E. Aleksandravičiaus, centru kurti pagrindą davė universitetui padovanoti unikalūs Broniaus Kviklio, Jurgio Gimbuto fondai, kitų išeivijų archyvai, kurie dar tik pradėti inventorizuoti ir kataloguoti (architektūros istoriko Jurgio Gimbuto archyvų siunta dar net neperžiūrėta).

Išeivijos Studijų Centro atidarymas - tai idėjos realizavimo pradžia, bet ne susiformavusios institucijos paskelbimo faktas.

Centras veiks kaip Humanitarinių mokslų fakulteto padalinys, kol kas atskirai nefinansuojamas. (Šiame fakultete jau veikia Kompiuterinės Lingvistikos Centras, vasarą darbą pradės Latvistikos Centras).

Išeivijos Studijų Centro atidarymui buvo parengta paroda iš Broniaus Kviklio fondų. „Tai paroda parodoje“, patikslino E. Aleksandravičius. „Ekspozicijoje medžiaga apie jo paties labai intensyviai Amerikoje rengtas lakiojančias parodas“.

Universitetui padovanotas Broniaus Kviklio fondas sveria apie 8 tonas. Tai išeivijos lietuvių literatūra, periodika, rankraščiai.

Unikalūs šiam archyve laikomas prezidento Antano Smetonos 1940-1944 metų tremties archyvas, kuriame jo istorinės-politinės studijos, laišukai, rankraščiai. Ypač sensacinga medžiaga E. Aleksandravičiaus

pavadino neskelbtus A. Smetonos knygos „Tikroji Lietuva“ rankraščius, kuriuos Centras planuoja išleisti. Broniaus Kviklio fonde yra ir dingusiai laikyti Vydūno asmeniniai archyvai nuo 1940 metų.

E. Aleksandravičius, „Lietuvos ryto“ paklaustas, kuo unikalūs tokio centro atsiradimas Lietuvai, sakė: „Vilniaus universitetas, M. Mažvydo biblioteka kiekibiškai turi daug didesnius išeivijos archyvus, tačiau mūsų Išeivijos Studijų Centre medžiaga bus ne tik kaupti, saugoma, bet ir metodiškai tyrinėjama ir, labai svarbu, integruojama į mokymo ir mokslo programas“.

Centras bus atviras visos Lietuvos žmonėms.

Numatoma leisti tęstinį leidinį „Egzilio archyvai“. Pirmasis tomas bus skirtas Antanui Smetonai.

Planuojama atskirais sasiuviniais paskelbti Išeivijos Studijų Centro mažąją darbų seriją, palaikyti profesoriaus Vytauto Kavolio idėją ir nuo rudens pradėti rengti visos Lietuvos studentams bei dėstytojams atvirus tęstinius seminarus.

Taip bus platinama archyvų faktologinė ir mokslinė tiriamoji medžiaga. (Kvikių šeima, perduodama universitetui fondus, pagedavo, kad ypač unikalūs dalykai būtų kuo greičiau pdauginti, tuo apsaugant juos nuo galimo dingimo).

E. Aleksandravičius mano, kad ateityje, centre sutelkus sociologu, kultūrologu, istorikų jėgas, būtų svarbu patyrinėti dabartinės emigracijos („ketvirtosios išeivijos kartos“) problema, taip pat - šiuolaikinės emigracijos galimybes.

Pasak Humanitarinių mokslų fakulteto dekaną, naujasis centras sudarys galimybę praplėsti griežtai disciplinuotą fakulteto katedrų specializaciją, didaktinę mokymo proceso specifiką praturtins autentiškų šaltinių tiriamąją mokslinę veiklą.

Seimo nariai susirūpinę Lietuvos sienų kontrole

Vilnius, gegužės 2 d. (Elta) - Seimo Socialdemokratų ir Krikščionių Demokratų frakcijos teiks Seimo paklausimus valstybinės sienos apsaugos tarnybų vadovams dėl sienų apsaugos būklės. Jų nuomone, padėtis yra tokia, kad negali būti nė kalbos apie rimtą sienų kontrolę. „Pasienio punktai ir kai kurie jų darbuotojai iš esmės kompromituoja Lietuvos valstybę“, sakė spaudos konferencijoje šių frakcijų nariai Vytautas Plečkaitis ir Petras Giniotis.

Pasibaigtas vaizdas, pasak jų, yra sienos su Rusija ruožė Neringoje. Sienos apsaugos postas, išikūrus keliose vagonėliuose, yra beveik trys kilometrai nuo pačios sienos. Zona tarp posto ir sienos tapo didelė nekontroliuojama prekyvietė. Įsigaliojus Alkoholio kontrolės įstatymui, tokia prekyba, Seimo narių nuomone, dar labiau sustiprės.

Visiškai nekontroliuojama siena, einanti Kuršių mariomis, pasieniečiai neturi net paprasčiausio katerio laivo. Nesaugoma ir jūros siena. Pasak prelegentų, vienas sargybinis laivas atlieka tik simbolinę paskirtį. Todėl jūroje siautėja kontrabandininkai.

Socialdemokratų ir Krikščionių Demokratų nuomone, sutvarkyti sienų apsauga ir perėjimų kontrolė šiuo metu yra vienas svarbiausių vykdamosios valdžios uždavinių.

Pradėtas žydų instituto ir Lietuvos bibliotekos bendras projektas

Vašingtonas, gegužės 2 d. - Lietuvos Valstybinė Biblioteka ir Yivo Žydų kultūros tyrimo institutas Yivo Institute for Jewish Research pradeda bendrą projektą, kurio metu bus mikrofilmuojami Lietuvos Valstybinėje Bibliotekoje saugojami lietuvių ir žydų periodiniai leidiniai. Kaip praneša Lietuvos Ambasada JAV, darbai bus vykdomi, remiantis abiejų minėtų įstaigų sutartimi, kuri buvo pasirašyta 1994 m. sausio 13 dieną.

Projekte dalyvauja ir JAV Kongreso Biblioteka, kuri parūpins reikiama įrangą ir inžinerinį personalą apmokyti. Baigus darbus, lietuvių ir žydų periodinių leidinių mikrofilmų kopijos bus perduotos Lietuvos Valstybinės Biblio-

Kroatų vaikai slėpėsi nuo serbų bombų puolimo Zagrebo pagrindinės vaikų ligoninės rūsyje. Serbai jau antrą dieną raketomis bombarduoja Kroatijos sostinę, šįkart sužeidami 43 civilius ir vieną policininką, kuris žuvo, bandydamas išimtuoti prie ligoninės nukritusią bet nesprogusią bombą. Viena iš penkių raketų pramušė Draminių Menų Akademijos stogą, sužeisdamas ten repetuojančius rusus, ukrainiečius ir britus baletu šokėjus. Antrasis puolimas vyko tuo pačiu metu kai Jungtinių Tautų atstovas Jasuši Akaši paskelbė išsuderėjęs paliaubas ir sakė: „Turiu abiejų pusių garbės žodį, kad vykdys susitarimą“. Sutartis įsigaliojo trečiadienio vidudienį. Bet sutartyje nepameta, ar bus iš kroatų reikalaujama atiduoti praėjusį sekmadienį atsiimtą teritoriją.

Knygoje surašyti sovietų armijos Lietuviškosios divizijos žuvusieji

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) - Knygoje „Atmintis“ paskelbtos pavardės 9,350 karių, žuvusių Antrojo Pasaulinio karo metais frontuose, kuriuose kovojo Sovietų Sąjungos armijos Lietuviškosios divizijos. Knygą parengė Lietuvos Antrojo Pasaulinio Karo Antihitlerinės Koalicijos Dalyvių Organizacijos komitetas. Ši organizacija susikūrė vietoje sovietmečio veikusių Karo ir Darbo Veteranų Organizacijos, kuri po Nepriklausomybės atkūrimo buvo paleista.

Naujajai organizacijai priklauso apie 15,000 narių. Pasak jos Respublikinio komiteto pirmininko Stepo Šimonio, ji turi skyrius visuose miestuose ir 42 rajonuose. Organizaciją pripažino Tarptautinė Karo Veteranų Asociacijų Federacija, kurios būstinė yra Paryžiuje.

Knygoje „Atmintis“ nurodyta karių žuvimo laikas ir vieta, taip pat kapinės, kuriose jie

palaidoti. Knygos sudarytojų duomenimis, Antrojo Pasaulinio karo frontuose dalyvavo apie 210,000 Lietuvos piliečių. Tai buvo, sakoma pratarėje, daugiausia 1941 m. gruodžio mėnesį Rusijoje pradėtos formuoti 16-osios lietuviškosios šaulių divizijos kariai ir 1944-1945 metais mobilizuoti Lietuvos vyrai. Apie 40,000 karių žuvo kovų laukuose.

Knygoje, išleistoje 3,500 egzempliorių tiražu, pateikiama lietuviškosios divizijos kovų kelio apžvalga.

Seimo komitetas nepritarė sutarties dėl skrydžių projektui

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) - Seimo užsienio reikalų komitetas nepritarė Krašto apsaugos ministerijos pateiktam Lietuvos ir Lenkijos sutarties dėl abiejų šalių karių lėktuvų skrydžių šiose vaslybėse projektui. Komiteto pirmininko Kazio Bobelio teigimu, posėdyje priarta nuostatai, kad turi būti sudarytas ketinimų protokolai, kuri kitą savaitę viešėdama Lenkijoje pasirašytų krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Šiame dokumente būtų patvirtinta, kad Lietuva palankiai vertina siekį pasirašyti tokią sutartį.

Sutartis, Kazio Bobelio nuomone, Lietuvai reikalinga, tačiau minėtasis dokumento projektas, kurį pateikė Lenkijos pareigūnai, kol kas dar nėra priimtinas Lietuvai. Be to, jos negalima pasirašyti, kol Krašto apsaugos, Užsienio reikalų bei Susisiekimo ministerijos neparengs, ir Seimas nepatvirtins Lietuvos Oro erdvės kontrolės taisyklių, sako komiteto pirmininkas.

Šios sutarties projektu nepritarė ir Seimo Nacionalinio saugumo komitetas.

Estijos prezidentas kalbėjo Europos Taryboje

Strasbourg, balandžio 25 d. (BNS) - Estijos prezidentas Lennart Meri pasakė kalbą Europos Tarybos (ET) Parlamentinės Asamblėjos sesijoje. Tai pirmoji Europos Tarybos istorijoje Estijos valstybės vadovo kalba.

Kaip žinoma, Estija, kaip ir Lietuva, buvo priimta į Europos Tarybą 1993 m. gegužės mėnesį. Prieš metus vykusioje ET Parlamentinės Asamblėjos sesijoje kalbėjo ir į parlamentarų klausimus atsakė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Balandžio 24 d. prasidėjusioje ET Parlamentinės Asamblėjos sesijoje daugiausia dėmesio skiriama Turkijos kariuomenės intervencijai šiauriniame Irake. Turkija yra Europos Tarybos narė.

Taip pat kalbama apie karą buvusioje Jugoslavijoje, socialinių mokslų raidą, kultūrinę Europos šalių bendradarbiavimą, pagrindines ET šalių politikos kryptis bei kitas problemas.

Be Estijos prezidento, šioje ET Parlamentinės Asamblėjos sesijoje pagrindinius pranešimus taip pat skaitė Vengrijos ir Bulgarijos premjerai.

Lileikiui bus iškelta byla

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) - Aleksandrui Lileikiui, 87-čiui JAV pilietybę turinčiam lietuviui, bus iškelta baudžiamoji byla už Antrojo Pasaulinio karo metais įvykdytus nusikaltimus. Toks sprendimas po pakartotinio, daugiau kaip du mėnesius trukusio tyrimo, priimtas Lietuvos Generalinėje prokuratūroje.

Pirmą kartą A. Lileikio pavardę spaudoje nuskambėjo pranešimų metu rugsėjo pabaigoje, kai Jungtinėse Amerikos Valstijose jam buvo iškelta baudžiamoji byla už vadovavimą masinėms Vilniaus žydų žudynėms Antrojo Pasaulinio karo metais. JAV Teisingumo depar-

Karaliaučiaus valdytojas nori daugiau bendradarbiavimo su Lietuva

Vilnius, gegužės 4 d. (Elta) - Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities administracijos vadovas Jurij Matočkin mano, kad Kaliningrado srities ir Lietuvos ekonominis bendradarbiavimas jau artimiausiu metu turėtų igauti platesnį mastą. Jis dalyvauja Vilniuje vykstančiuose Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos renginiuose.

Lankydamas Lietuvos sostinėje, Jurij Matočkin susitiko su ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi. „Tikiuosi, kad Lietuvos ir Kaliningrado srities santykiai įžengia į naują etapą“, pasakė J. Matočkin Eltos korespondentui Romualdai Česnai. „Po pokalbio su Lietuvos premjeru paaiškėjo, kad didesnių požiūrių skirtumų, sprendžiant abiem pusėms naudingo bendradarbiavimo problemas, praktiškai nėra“, pabrėžė jis.

Jurij Matočkin sakė, kad susitikime buvo aptartas derybų dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sienos nustatymo klausimas. „Šis procesas būtina spartinti, o užsitęsus jis dėl grynai techninio pobūdžio dalykų“, yra įsitikinęs Karaliaučiaus srities administracijos vadovas.

Pokalbyje su Lietuvos premjeru aptartos ir kitos problemos, pavyzdžiui, dėl laivybos Nemuno upe. Pasak svečio, tartasi, kad būtų paspartintas dokumento šiuo klausimu rengimas. Planuojama parengti gamtos apsaugos sutartį, ypatingą dėmesį skiriant Kuršių Nerijai. Jurij Matočkin informavo, kad buvo svarstomos ir galimy-

bės bendradarbiauti, kovojant su nusikalstamumu. „Praėjusių metų pabaigoje ir šiais metais žymiai padidėjo spalvotųjų metalų kontrabanda ir Kaliningrado ir Lietuvą ir per ją į Vakarų šalis, ir tai mums kelia didelį nerimą. Tarems kokių bendrų priemonių imtis, kad padėtis būtų kontroliuojama“, nurodė jis.

Karaliaučiaus srities valdytojas įteikė Lietuvos premjerui didelės grupės mokslininkų ir specialistų parengtą projektą Kaliningrado srities ir Lietuvos Respublikos bendradarbiavimo pagrindinių krypčių ir priemonių 1995-1998 metams. Pasak jo, manoma, kad stiprų impulsą bendradarbiavimui turėtų duoti tokios naujos institucijos, kaip Rusijos ir Lietuvos pasienio koordinacinė Taryba, Rusijos ir Lietuvos Bankas, bendros investicinės ir draudimo kompanijos, Rusijos ir Lietuvos bendras verslo centras.

Matočkin palankiai įvertino pirmąją didelės Lietuvos verslininkų grupės išvyką į Karaliaučius, kur daugiau kaip pusės šimto Lietuvos firmų pasiuntiniai susitiko su laisvosios ekonominės zonos „Jantar“ vadovais ir srities verslo atstovais. Ši susitikimą surengė Lietuvos Pramonės ir Prekybos Rūmų Asociacija ir Kaliningrado Srities Pramonės ir Prekybos rūmai.

Šiuo metu srityje užregistruota beveik tūkstantis įmonių, įsteigtų panaudojus užsienio investicijas. Veikia apie pusantro šimto bendrų Rusijos ir Lietuvos įmonių.

Karaliaučiuje bus dėstoma lietuvių kalba

Vilnius, balandžio 26 d. (LR) - Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities administracijos vadovo Jurij Matočkin nuomone, glaudžiais ryšiais su Baltijos šalimis yra suinteresuota būtent Kaliningrado sritis, o ne Maskva. Apie tai jis kalbėjo Karaliaučiuje vykusioje tarptautinėje konferencijoje, skirtoje Baltijos šalyse gyvenančių rusų reikalams. J. Matočkin pranešė, kad 30% šios srities gyventojų turi Baltijos šalyse gyvenančių giminių.

Rusijos tautybių reikalų ministerijos atstovas Oleg Kulešov BNS korespondentui sakė, kad Rusija šių metų biudžete numatė paramą Bal-

tijos šalyse gyvenantiems rusams, tačiau jo nuomone, šios paramos nepakanka. Viena didžiausių problemų, trukdančių remti tėvynainius, pasak O. Kulešov, yra tai, kad kiekvienoje Baltijos šalyje rusakalbiai išsiskirstę po atskiras organizacijas ir nėra vieningi.

Kaliningrado srities administracijos vadovo pavaduotoja Irina Kuznecova pranešė, kad jau kitais metais Kaliningrado valstybiniam universitetui grupei studentų bus pradėta dėstyti lietuvių kalba. 1996 metais universiteto filologijos fakultete bus pradėti ruošti humanitarinių mokslų specialistai Baltijos šalims.

Generalinės prokuratūros sprendimo ir nurodė, kad vasario pabaigoje numatytas Lietuvos prezidento Algirdo Brazauskos vizitas į Izraelį gali tapti „diplomatinė katastrofa“. Prokuratūros sprendimą „lengvabūdišku“ pavadino ir A. Brazauskas. Nutarta dar kartą patikrinti medžiagą, kuria remdamasi, Generalinė prokuratūra atsiskaitė kelti baudžiamąją bylą A. Lileikiui.

KALENDORIUS

Gegužės 5 d.: Irena, Angelas, Mykolas, Pijus, Barvydas, Neris.

Gegužės 6 d.: Judita, Liucijus, Benediktas, Arga, Rokantatas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

PASAULIO LIETUVIAI SPORTININKAI VĖL RINKSIS LIETUVOJE

EDVARDAS ŠULAITIS

Sporto mėgėjai, be abejo, gerai atsimesna 1991-sius metus, kuomet vos tik nepriklausomybę atkūrusi Lietuva rengė Pasaulio Lietuvos Sporto žaidynes. Tuomet daug ko tėvynėje trūko, o politinė padėtis buvo labai nestabili, tačiau žaidynes įvyko ir ten buvusieji gerėjomes didelėmis rengėjų pastangomis ir ryžtu gerai pasirodė gausiai iš užsienio atvykusiems svečiams. Žinoma, čia bendrą išpūdį labai sugadino žudynės Medininkuose, gerokai pakenkusios ir žaidynių programai.

Mano rankose stamboka 268 puslapių knyga, kurioje išspausdinti visi tų žaidynių rezultatai, jų nuostatai, įvairių komitetų sąrašai ir kt. Čia sužymėtos 21 tose žaidynėse vykdytų šakų rungtių pasekmės. Idėti ir užsienio lietuvių pasiekimai, jų tarpe ir sportininkų iš JAV bei Kanados (komandiniai ir pavieniai). Tai labai vertingas leidinys lietuvių sporto istorija besidomintiems, o ypač tose žaidynėse dalyvavusiems.

Prieš ketverius metus Lietuvoje buvo surengtos IV Žaidynės, kurios yra 1978 m. Toronto pradėtųjų Pasaulio Lietuvos Sporto žaidynių tęsimas. Toliau iš eilės 1984 metais jos buvo prarastos Čikagoje ir 1988 m. Adelaidėje, Australijoje.

Jau penktosios iš eilės

Šią vasarą Lietuvoje jau penktą kartą rinksis pasaulio lietuvių sportininkai. Šių žaidynių atidarymas bus liepos 30 d. Vilniaus Kalnų parke, o uždarymas – rugpjūčio 5 d. Kauno Dariaus ir Girėno sporto centro stadione. Šį kartą žaidynes numatoma vykdyti 24-se sporto šakose (šios programos kalnų slidinėjimo varžybos š.m. vasario mėn. jau buvo prarastos Kanadoje). Šalia populiarųjų sporto šakų bus rengtyniaujama mažiau kultūruojamose ar rečiau Lietuvoje, ar pas mus matomose varžybose: aviacijos sporte, badmintone, biliarde, kėglivime, regbije, sportiniuose šokiuose, sportinėje žūklėje, žirginiam sporte.

Jeigu ketvirtose žaidynėse visa programa buvo išskirstyta po įvairius Lietuvos miestus, tai šį kartą ji, su mažomis išimtimis, vyks Vilniuje ir Kaune. Tas, žinoma, palengvins sportininkams, norintiems dalyvauti daugiau negu vienoje sporto šakoje, o taip pat ir žiūrovams, pagaiduojantiems pamatyti daugiau sporto šakų varžybų. Šių žaidynių nuostatais, renginio organizatoriai siekia: 1. Padėti pasaulyje gyvenantiems lietuviams susitikti ir paviešėti tėvų žemėje, širdimi ir dvasia pajusti mielos tėvynės alsavimą, prisiminti savo tautos papročius, susipažinti su istorinėmis, kultūrinėmis, sportinėmis bei kitomis reikšmingomis mūsų tėvynės relikvijomis.

2. Plėtoti artimesnį bendradarbiavimą tarp įvairių šalių lietuvių organizacijų, pasidalinti sporto varžybų organizavimo patirtimi, sportininkų rengimo praktika, sudaryti galimybę mėgstantiems sportą pasaulio lietuviams susipažinti ir susidraugauti.

Reikia pažymėti, kad iš užsienio atvykusi sportininkai ir palydovai bus apgyvendinti Technikos universiteto Vilniu-

Jaunavedžiai Vida ir Viktoras Puodžiūnai

VIKTORAS IR VIDA – NAUJA SPORTIŠKA ŠEIMA

Balandžio 22 d. Baltimorės Šv. Alfonso bažnyčioje aukso žiedus sumainė Viktoras Puodžiūnas iš Čikagos ir Vida Vodopalaitė iš Washingtono.

Gal tokia žinutė neturėtų būti sporto žinių skyriuje, tačiau šį kartą tų vestuvių kaltininkai yra ŠALFAS S-gos aktyvūs nariai ir geri sportininkai. Ir ne tik jie, jų tėvai taip pat buvo puikūs sportininkai, tebėra sporto darbuotojai, veiklūs ir visuomeniniame darbe.

Jaunieji reiškiasi ne vien sporte, jų visur pilna: juos sutiksi skautų stovyklose, Dainavos stovykloje (kur jie ir susipažino), tautinių šokių šokėjų grupėse ir šventėse ar jaunimo kongresuose. Jų susitikimams dažnėjant, didėjo meilė, kol atėjo ši džiaugsmo valanda.

Jaunoji Vida Vodopalaitė, gimusi Washingtone, baigusi universitetą, turi atletinio lavinimo magistro laipsnį, ruošiasi doktoratui. Ji yra gera lauko teniso žaidėja, žaidė už George Mason universiteto teniso komandą, pasiekė laimėjimų lietuvių teniso ir plaukimo varžybose, dalyvavo IV PLS žaidynėse, Lietuvoje, taip pat veiklė bent keliose jaunimo organizacijose.

Viktoras Puodžiūnas, 27 m. amžiaus, baigęs inžinerinį Ili-nojaus u-tę, gavęs magistro laipsnį De Paul universitete, baigęs aukštesniąją lituanistinę mokyklą, dirba United Airlines savo specialybeje. Jis geras krepšininkas; su „Neries“ jaunių komanda laimėjęs kelias lietuvių pirmenybes, taip pat ir golfo mėgėjas. Nuo pat jaunystės veiklūs skautas. Ypatinai gabus muzikoje. Groja bent keliais instrumentais, buvo vienas iš steigėjų populiarus „Gintaro“ orkestro, akordeonu grojo bent kelioms tautinių šokių šokėjų grupėms, dalyvavo visose tautinių šokių šventėse.

Jaunuji tėvai, kaip jau minėta, taip pat buvo geri sportininkai ir tebėra veiklūs sportiniame ir visuomeniniame darbe. Jurgis Vodopalas jaunystėje puikmė lengvatletas, dažnas laimėtojas lietuvių varžybose; dabar stiprus lauko teniso žai-

je naujajame, 700 vietų bendrabutyje, esančiame taip vadina-mame Studentų miestelyje. Jis yra labai gražioje vietoje tarp pušynų ir beržynų. Visi maitin-sis valgykloje, esančioje netoli bendrabučio. Į varžybų vietas kas pusvalandį važinėja specia-lūs autobusai, kurie nuveš sportininkus ir palydovus į visas sporto bazes, kuriose vyks varžybos. Vakaraus visiems dalyvams, bus rengiamos bendros vakaronės, muzika, šokiai, žaidimai, dainos. Bus organizuojami susitikimai, susipažinimai. Veiks lauko pobūdžio barai, kavinukės. Viena turistinė firma organizuos ekskursijas su kvalifikuotais palydovais po Vilnių, Trakus ir kt.

Lietuva laukia mūsų visų. Ne-likime šiam reikalui abejingi!

45-SIOS ŽAIDYNĖS CLEVELANDE

45-sios Š. Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės vyks š.m. gegužės 19, 20 ir 21 d. Clevelande. Žaidynes vykdys Clevelando LSK „Žaibas“. Programa – vyrų, moterų ir jaunių A (17-19 m.) krepšinis, vyrų ir moterų tinklinis, šachmatai ir kovinių šautuvų šaudymas.

Penktadienį, gegužės 19 d. vyks tik vyrų A. ir B krepšinis Euclid High School, 711 East 222nd, St., Euclid, Ohio, nuo 6 iki 11 val. v.

Šeštadienį, gegužės 20 d. visų klasių krepšinis vyks Euclid High School, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Tinklinis vyks šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., Richmond Heights High School, 447 Richmond Rd., Richmond Heights, Ohio.

Sekmadienį, gegužės 21 d., krepšinio varžybos vyks ir užbaigta – Euclid High School nuo 9 ryto iki 5 val. p.p. ir Dievo Motinos parapijoje nuo 11:30 val. ryto.

Šachmatų turnyras vyks tik šeštadienį ir sekmadienį nuo 9:30 v.r. Dievo Motinos parapijos patalpose, 18022 Neff Rd., Cleveland, OH. Tel. 216-531-4263. Kntaktas – Vytautas Nasvytis, tel. 216-631-0210. Registruotis iki gegužės 13 d.

Šaudymo varžybos vyks tik šeštadienį, nuo 10 val. ryto, ORCO karinėje šaudykloje, Geneva, Ohio. Kontaktas – pulk. Algirdas Garlauskas 216-486-6987. Registruotis iki gegužės 13 d.

Žaidynių vakaras – šokiai vyks šeštadienio vakare 8 val.

Futbolas Čikagoje

„LITUANICA“

– „LIONS“ 8-4

Tokio rezultato, koks buvo pasiektas balandžio 30 d. rungtynėse prieš ukrainiečių „Lions“, turbūt nesitikėjo nė vienas „Litanicos“ gerbėjas. Prisimenant praėjusią sezoną, kai „Litanica“ kai kurios komandos pastuzinį ar daugiau įvartijų įkredavo, nerealu buvo tikėtis tokios aukštos mūsiškių pergalės.

Praėjusį sekmadienį „Litanica“ žaidė ir remėjų veidai švętyje, kai baigimins teisejų švilpukas skelbė 8-4 pergalę. Ivarčių seriją pradėjo V. Žuromskas, St. Xavier universiteto žvaigždė, kuris vėliau dar du kartus nuginklavo „Lions“ vartininką. Jam geru talkininku buvo kitas St. Xavier universiteto rinktinės puolimo „variklis“ – G. Kavaliauskas, kuris pridėjo 2 įvartius (praėjusiose rungtynėse prieš „Fortūną“ jis pelnė 3 įvartius). Po kartą pasi-žymėjo R. Lee, R. Urbonavičius ir A. O'Connor.

Ypač gerai „Litanica“ sekėsi įvartius pelnyti pirmame kėlinyje, kuris buvo laimėtas 5-2. Po pertraukos jau truputį buvo pavargta, o gal nebuvo akstino tiek daug stengtis. Per dvejias rungtynes jau pelnyti 4 taškai ir įmušta 12 įvartijų – daugiau negu per praėjusio sezono 9 susitikimus. Taigi pradžia tikrai gera.

Gegužės 7 d. 3 val. p.p. „Litanica“ važiuoja rungtyniauti į „Lightning“ komandos aikštę, netoli Brighton Parko lietuvių telkinio, esančiame Archer parke, prie Kilbourn ir 48 St. Čia būtų galima tikėtis ir gausnės lietuvių stebėtojų būrio – didesnio už atsilankiusį ir rungtynes prieš „Lions“ tolimoje Čikagos šiaurėje.

Reikia pažymėti, jog praėjusį sekmadienį žaidė ir kitos „Litanicos“ komandos. Jauniai sukovavo su „United Serbs“ 0-0, o jaunučiai (14 metų ir jaunesni) nežymiai (3-2) pralaimėjo prieš Lincoln Way miestelio komandą.

V.G.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nusiųdami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

vak. Clevelando Lietuvos namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio, tel. 216-531-2131.

Pietūs žaidynėms paremti numatomi sekmadienį, nuo 11 val. ryto, Dievo Motinos parapijos svetainėje, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio.

Clevelando lietuviai kviečiami atsilankyti į žaidynių sportines varžybas ir kitus renginius bei prašomi paremti žaidynių rengimą.

BĖGIKŲ DĖMESIUI

Norintieji dalyvauti tarptautiniame 10 km bėgime šį sekmadienį, gegužės 7 d., vykšiančiame Willow Springs, IL, prašomi registruotis tel. 312-205-1229, arba prieš startą vietoje. Startas – 8:30 v.r. Archer – Willow Springs Rd. sankryžoje.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Suatarmul (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 13 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (312) 778-9999 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakaraus ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBE – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. 7 v.v. antr. 9 v.r.-12, ketvd. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Communizy Vilinomis

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Akimirka iš Lietuvos Nepriklausomybės šventės Omaha, NE. Priekyje – studentai iš Lietuvos, šiuo metu studijuojantys Creighton universitete Omahoje. Už jų – J. Povilaitienė, dažnai aprašanti lietuvių veiklą šiame telkinyje.

KAS TRAUKIA PREZIDENTĄ CLINTONĄ Į MASKVĄ?

STASYS SURANTAS

Komunizmas, nors ir griežta diktatūra, naudojo laisvės, lygybės mirazus ir iškreiptą tiesą, kaip jauką įtraukti į savo tinklą to nesuprantančius ar naivius žmones. Išsivaduoti iš to tinklo jau nebuvo taip lengva. Komunizmas galima lyginti su vėžio liga. Vėžys kur nors kūne išvysto savo centrą (primyri lesion). Vėliau plečiasi ataugomis, taip pat siūnia savo ląsteles, ir kraują ir kitus audinius. Ten, kur jos nusėda, išaugina naujus centrus. Vėžio gydymas nėra sėkmingas, kol nėra pašalinamos visos užkrėtos vietos.

Po Sovietų Sąjungos žlugimo šaltasis karas buvo lyg ir pasibaigęs, bet visur liko labai daug „užkrėtųjų“ centrų. Atsiminkime, kad šiam „vėžiui“ nebuvo daryta jokia „operacija ar valymas“, kaip buvo pasiūlyta su naciais Vokietijoje. Taip pat negalima pamiršti, kad ir dabar apie pusantro bilijono žmonių yra visiškai komunistu kontroliuojami: Kinija, šiaurės Korėja, Vietnamas, Nepalas, Kuba ir daug kitų šalių, kur valdo būve komunistai.

Ir čia, pas mus, Amerikoje, yra tūkstančiai „užkrėstųjų“ centrų, kurių mūsū institucijose ir įstaigose sėdi daug „raudonų“ ar bent „rausvų“ visokio plauko „liberalų-intelektualų“, kurie yra gerai įsitvirtinę ir dominuoja daugelyje tų centrų. Manau,

kad dauguma mūsų atsimenama tamsiai raudoną komunistų „princesę“, aktyvistę Angelą Davis. Tikrai nustebau, sužinojęs, kad neseniai Californijos universitetas Santa Cruz ją pastatė ant aukščiausio garbės pjeestalio.

Tolimesnės mintys – ištraukos iš žurnalisto Peter Collier straipsnio „Angela Davis ir komunistų ilgas žygis per institucijas“, išspausdinto „Herterdooxy“ žurnale 1995 m. vasario mėn. laidoje. „Kada Europos komunistų vadams paaiškėjo, kad jų programa – užvaldyti industrializuotas tautas – nėra sėkminga, suplanavo naują strategiją ir pavadino naują strategiją ir pavadino „Ilgas žygis per institucijas“. Tai reiškė, kad komunistai tuose kraštuose turi siekti pozicijų mokyklose, spaudoje, visoje žiniasklaidoje, bažnyčiose, teismuose, meno pasaulyje ir visur kitur didinti savo įtaką, vėliau – priminti visą politinę jėgą.

Viena, kuri dabar daro pažangą savo ilgame kelyje per institucijas, yra Angela Davis“.

Californijos universiteto Santa Cruz kancleris neseniai pranešė, kad jai buvo paskirta „Presidential Chair“ (PC), tai yra aukščiausias pagerbimas, kokį universitetas gali suteikti. Toliau Peter Collier nuosekliai peržvelgia jos gyvenimą,

studijas ir darbą su aršiais naujais kairiaisiais „išminčiais“, pvz., komunistų istorikais Herbert Aptheker, Herbert Marcuse ir Theodore Adorno. 1962 m. A. Davis vyko į savo pirmąjį komjaunimo festivalį Helsinkyje, kur agitavo prieš „karo kurstytoją“ John Kennedy. Vėliau ji įsivėlė ir dirbo su radikalia „Panthers“ organizacija ir bandė išlaisvinti žudiką George Jackson. Jai priklausančias ginklais G. Jackson brolis Jonattan teismo rūmuose nušovė vyriausią teisėją Harold Haley. Angela buvo suimta, teisiama ir išteisinta. Po to ji greitai išvyko į Vokietiją, Sovietų Sąjungą. JAV vykusiuose rinkimuose 1980-1984 metais ji buvo kandidatė ir viceprezidentu postą komunistų sąrašė. 1991 m. Angela Davis, po nesėkmingų pastangų perimti vadovavimą JAV komunistų partijai iš seno veterano Gus Hall, buvo išstumta iš partijos. Po to ji greitai prisijungė prie naujai susikūrusios komunistų grupės „Committees of Correspondence“.

Santa Cruz universiteto dekanas Gary Lease, beteisindamas Davis išrinkimą į „Presidential Chair“, ją pavadino „pasiekusia mokslininke“ ir socialine kritike, bandančia gydyti žaizdas tarp priešingų nuomonių žmonių. Peter Collier užbaigia: „Tragedija 'Presidential Chair' paskyrus Angelai Davis, yra ta, kad tai visiškai nebuvo daroma dėl spaudimo 'iš apačios'. Nebuvo jokių reikalavimų iš studentų ar kokių komitetų. Sprendimą padarė tik aukščiausioji universiteto vadovybė: tai parodė, kad administratoriai, kar-

todami radikalius, jiems politiškai tinkamus posakius, per ilgą laiką dabar pradėjo patys jais tikėti. Kitaip sakant, 'prasiplovė sau smegenis'. Kita bėda yra aukšto pasiekimo standartų pakaitimas, intelektualinė apgavystė dabar yra kasdieninis įvykis“.

Panašios sąlygos, kaip ir Santa Cruz universitete, yra daugelyje universitetų ir kolegijų. Tėvai, kurie ruošiasi išleisti dideles sumas, siūsdami savo vaikus į geriausios mokslo institucijas, turėtų būtinai įsigyti buvusio Columbia universiteto profesoriaus knygą „Imposters in the Temple“ (Simone Schuster). Tai, be abejo, geriausias investavimas.

Angela Davis 1962 m. dalyvavo komjaunimo festivalyje Helsinkyje, ten netiesiogiai nuvesta savo kairiųjų mokytojų-patarijų. Neturėtume pamiršti, kad dar ne taip seniai, savo studijų laikais, prezidentas Bill Clinton su žmona Hillary žygiavo su mase žmonių Komjaunimo festivalyje Maskvoje, skanduodami šūkius, nukreiptus prieš JAV. Neapkaltau prezidento komunizmu – ir jis ten buvo nuviliojantis kairiųjų „akademikų“.

Kas dabar veda prezidentą Clintoną į Maskvą? Ar vis ta baimė sovietų ginklų, kurių jie neišdrįso naudoti anksčiau, o dabar gal ir tos jų sistemos nebeveikia? Kelionės nestabdė nei baisi Čečėnijos tragedija, kur vyksta žiauriausios kovos ir mažos tautos naikinimas. Čečėnų tragedija išryškina Izraelio žurnalistas Yo'av Karny, neseniai praleidęs tris mėnesius Kaukaze. „News Weekly“ žurnale jis rašo: „1944 metų žiemą, kai Hitleris gyvulinuose vagonuose skubiai vežė žydus į Auschwitz, Stalinas tą patį darė su čečėnais. Jis įsakė per naktį deportuoti visus gyventojus į Kazachstaną stepes ir Sibirą. Jie buvo neteisingai apkaltinti kolaboravimu su naciais. Stalinui mirus, čečėnams buvo leidžiama palengva grįžti, bet santykiai su sovietų valdžia nepagerėjo. Net iki 1980 m. buvo suvaržytas naktinis judėjimas sostinėje Grozny“.

Narsi, maža tauta merdi ir kraujuoja, bet tai nejudina „taip jautrių rausvų“ intelektualų, kurie, kai nori, lengvai suorganizuoja milžiniškas demonstracijas. Ir aš, kaip redaktorė D. Bindokienė, patariu prez. Clinton pasimti gero muilo rankom plauti. Jelcin, aišku, turės geros vodkos, o vargšų čečėnų ašaras ir kraują nudžiovins stepių vėjai...

STUDENTŲ – LITERATŲ KONKURSAI

Vytauto Didžiojo universitete (VDU) Lietuvių literatūros katedroje, Kaune, buvo surengtas jau trečiasis Lietuvos studentų – literatų konkursas, kuriame dalyvavusieji galėjo ne tik pademonstruoti savo talentą, bet ir laimėti VDU absolvento Prano Lemberto (1897-1967) vardo literatūros premiją. Ją isteigė JAV gyvenanti Prano Lemberto šeima.

Konkurse galėjo dalyvauti visų kraštų aukštųjų mokyklų studentai. Savo neskelbtus kūrinius (tokia konkurso sąlyga) pateikė beveik 70 pretendentų. Vertinimo komisijoje dirbo VDU rektorius, profesorius B. Vaškėlis, katedros profesūra ir dėstytojai – V. Kubilius, L. Gudaitis, R. Karmalavičius, kiti literatūros išmanytai. Daugumą konkursantų vėl (kaip ir praėjusiais metais) sudarė poetai, žymiai mažiau buvo novelistų (jie šimtet pirmąkart pakviesti dalyvauti konkurse), o eseiškai atstovavo vos vienas kitas studentas.

Pirmoji premija buvo paskirta Vilniaus universiteto (VU) Filosofijos fakulteto ketvirtakursniui – poetui A. Valioniui. Antrąją dalijosi novelistas iš VU – būsimasis filologas M. Ivaškevičius ir poetė iš VDU, Menų fakulteto antrakursė L. Dovidaitytė. Trečioji vieta teko E. Kliviui ir D. Zabitytei iš VDU ir Vilniaus pedagoginio universiteto studentui M. Valiui.

Už novelės žanrą pirmoji vieta neskirta, o eseiškos autoriai aplamai buvo toli nuo premijotinio lygio.

Paskutinę konkurso dieną vyko teorinis seminaras, diskusijos, laureatų paskelbimas ir jų kūrybos skaitymas. Vertinimo komisija pripažino jaunųjų literatų pakankama profesionalumą, pasiekimus „žodžio ekvilibristikoje“. Pagrindine diskusija, įsikibirkščiausias tarp vyresniosios literatūrologų kartos ir ką tik VDU baigusių meno žinovų, tapo jaunosios kartos intelektualinės atsakomybės problema. Vyresniesiems, abejojantiems, ko vertas kūrėjas be intelektualinės atsakomybės ir iš jos kylančio vidinio dramatiškumo, drąsiai replikavo iš naujojo VDU kylanti mąstysena, dekuruojanti „savą estetinę teritoriją“, kurioje menininkui užtenka tik gyventi ir tuo džiaugtis.

(LR, 04.10)

Kitokia konferencija

Gegužės 8 d., kai kvietieji svečiai iš daugelio tolimų kraštų rinksis Maskvoje švęsti Antrojo pasaulinio karo pergalę prieš nacius, Egipto sostinėje užsibaigs kitokios rūšies suvažiavimas, nesulaukęs tokio plataus atgarsio. O suvažiavimas to tikrai vertas, nes jo tema: „Kaip išvengti nusikalčių ir tvarkytis su nusikalčiais“. Nors suvažiavimas pradėtas matuoti kaip tik tuo tikroji šeiminkė yra Jungtinės Tautos. Iš tikrųjų, galima sakyti, jog tai naujas vaidmuo šiai organizacijai, paprastai siejamai su didesnio masto tarptautinėmis problemomis. Tačiau per pastaruosius 3-5 metus organizuotas nusikalstamumas pradėtas matuoti kaip tik tuo „didesniu mastu“. Nebeišitekdamas vienos kurios valstybės teritorijoje, nusikalstamumas be jokių ypatingų pastangų ar kliudymų peržengia sienas ir sparčiai įgyja tarptautinės problemos vardą.

Kovai su organizuotu nusikalstamumu konferencijos ruošiamos kas penkeri metai, nuo 1955 m. Cairo mieste dešimt dienų posėdžiauja bent 1,300 daugelio šalių saugumu, teisėtvarkos atstovai, įvairūs šios srities žinovai, ieškodami atsakymo į klausimą, kaip sustabdyti vis labiau plintančią tarptautinio organizuoto nusikalstamumo epidemiją.

Dar neseniai kovą su kriminalistais vedavo kiekviena šalis savo ribose atskirai, o JT dėjo pastangas, kad ta kova vyktų efektingai. Tarptautiniu mastu veikiančius organizuotus nusikalstamumus buvo lengviausia sutikti europiečių suktuose kriminaliniuose filmuose, kur tuos nusikalstamumus sumaniai gaudė „Interpol“. Šiais laikais tikrovė yra šurpesnė už bet kurį filmą, o nusikalčiai be didelio vargo savo „verslu“ verčiasi, nepaisydami valstybių sienų, žemynų nuotolio ir policijos – tarptautinės ar vietinės – pastangas. Kaip minėtoje konferencijoje gen. JT sekretorius Boutros-Ghali pareiškė: „Kai kurios nusikalčių imperijos yra turtingesnės už daugelį mažesnių ar labiau atsilikusių šalių. Spėjama, kad organizuotų nusikalčių grupuočių „apyvarata“ per metus siekianti iki 750 bil. dolerių.

Kokie pagrindiniai tų tarptautinių nusikalčių pajamų šaltiniai? Didžiausią paklausą šiuo metu turi neteisėtai uždirbtų pinigų „perplovimas“, kad būtų paslėptos to uždarbio šaknys, prekyba branduoline technologija, nelegalių emigrantų gabenimas iš krašto į kraštą ir verslas narkotikais. Nors visa ši veikla pažeidžia tarptautinius bei atskirų valstybių įstatymus, branduolinių medžiagų vagystės ir pardavimas tam, kas moka paprasčiausią kainą, sudaro pavojų viso pasaulio taikai.

Po Sovietų Sąjungos sugriuvimo daugeliui pavergtų Europos tautų išsilaisvinus ir pasiskelbus nepriklausomomis, organizuotas nusikalčių grupuotės pasklido po pasaulį lyg gaisras sausros metu. Nėra nė vienos valstybės, kuri nesusidurtų su tampriais ar laisvesniais pagrindais susigrūpavusiais kriminalistais, mokančiais „priėmimo“ ir prie pačių aukščiausių valdančiųjų sluoksnių, ir prie eilinių gyventojų. Nors viešai visi kraštai pasisako už kovą su organizuotu nusikalstamumu, kai kurios valstybės nenoriai jungiasi prie kovotojų arba iš vis atsiskalo jungtis. Jos bijo, kad, truputį kiekiaus paspaudus nusikalčiams, jie persikels į kitas teritorijas ir tuo būdu valstybė neteks labai stokojamų pajamų. Tam tikra tautų dalis vengia išleisti tarptautinės teisės saugos patarėjus, nes biurokratai bijo netekti visuotinės kontrolės. Kad rinktieji ar pasamdytieji biurokratai moka asmeniškai pasipelnyti iš organizuoto nusikalstamumo, visiems aišku. Jeigu patys asmeniškai į tą „veiklą“ nėra įsivėlė, tai bent priima kyšius, o paskui per aiškius įstatymų pažeidimus praeina užmerktois akimis.

Suvažiavime buvo kalbama, kad efektingiausias būdas kovoti su šia dvidešimto amžiaus galo blogybe yra pagalba mažesniems valstybėms, kurios neturi patyrimo ir išteklų, galinčių jas apsaugoti nuo nusikalčių grupuočių veržimosi į vyriausybės bei kitus visuomenės sluoksnius, ypač prekybos-pramonės sritį. Tokia pagalba būtų ypač vertinga ir Lietuvai, kuri taip pat jau užkrėsta organizuoto nusikalstamumo bacilomis.

KARININKAS LEMTIES SIAUTĖJIME

ATSIMINIMAI

Dim. mjr. JUOZAS KRAKAUSKAS

Tuo laiku jau buvau žymiai didesnis už pipirą. Ir kaip paprastai tokie „vyrai“ visada paslaugūs. Toks buvau ir aš.

Kaip Mama pasakoja, aš buvau jau ketverių metų ir kartą „padėjau“ jau nešti kibirą vandens. Mama išgirdo zvimbant ir kažkas į kibirą plumptelėjo. Tai buvo gal jau paskutinė Pirmojo pasaulinio karo kulka. Mama dėkojo Dievui, kad ji pataikė į kibirą, bet ne man.

Kartą aš paklausiau Mamos: „Kada aš gimiau?“ Dažnai girdėdavau tokį klausimą. Mama man atsakė: „Kada Pasaulinio karo paskutinė kulka įkrito į kibirą vandens, kurį „padėjai“ man nešti, tu buvai ketverių metų. Kai paaugsi, suskaičiuosi, kada gimei. O gimei gražiame mieste – Kalvarijoje“.

Neprišimenu, kokiū būdu iš Kalvarijos patekome į Dzukiją ir gyvenome ežeroje trobelėje ant Galadusio ežero kranto. Viduriu ežerėlio „ėjo“ demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos (arba lenkų okupuoto 1920.10.09 Suvalkų trikampio – Lietuvos žemės).

Lenkų partizanai žiemą dažnai pereinavo į Lietuvos pusę ir plėšikaudavo. Tuomet mūsų kariuomenei frontas buvo platus, ir ji negalėjo visur aprėpti.

Kartą lenkai ant Galadusio ežero (tai buvo žiemą) sumanė pažuvauti. Staiga iš kaimo kapinaičių „užgrojo“ kulkosvaidžiai. Aš „atsitiktinai“ mačiau, kaip lenkai nešdinosi, o kulkosvaidžių „muzikos“ klausiausi

parpuolęs už didelio akmens, nes iš kaimo dėdžių girdėjau, kad šaudant reikia slėptis. Ką mačiau ir girdėjau man patiko ir apie tai pasakojau kaimo dėdėms.

Kai buvau jau 6 metų, vieną žiemą Mama mane apkūtojo, paėmė maldaknygę, žąsies plunksną (discipliną) ir nuvedė pas kaimo daraktorių ir „moksul“. Pradėjome mokytis skaityti skienuodami abė abė obė ir t.t.

Mūsų universitetas ir daraktorius (tai ano meto pavadinimai) kilnodavosi – vieną savaitę pas vieną ūkininką, kitą – pas kitą. Būtų viskas gerai buvę, jei ne lenkų partizanai – plėšikai. Šie užpuolė ir nuniokojo tris kaimus (Beviršių, Ūdininkų ir Galionių). Daraktorius vos spėjo pabėgti, o mus šeiminkė susiėmė prie ratelio – pradėjome giedoti litaniją. Keletas plėšikų, pažiūrėję pro duris, numojo rankom ir skubėjo toliau.

Labai visi gailėjosi, bet po šio įvykio jau daraktorius negrįžo ir „universitetas“ užsidarė.

Po tos šalios žiemos prašvito gražus pavasaris, o po jo-miela vasara. Tai buvo paskutinė mano dykinėjimo vasara.

Išgirdome, kad gretimam kaime rudenį atidarys mokyklą. Ilgai nelaukęs, nuėjau pasižvalgyti. Tai buvo 1921 metų vasarėlė.

Grįžtu namo užsisvajojęs, dairydamsis ir staiga... prieš save pamatiau ateinantį nepažįstamą poną – gražiai apsirėngęs, sagos ir kepurė blizga, drąsiai ir gražiai žengė... Jau iš tolo aš nusiėmiau kepurę (taip Mama mokino kiekvieną poną sveikinti). Nepažįstamas ponas šypsodamasis pakėlė ranką prie kepurės ir nuskubėjo lauko keliuku toliau... Atsigrižęs dar ilgai žiūrėjau, kol nepažįstamas dingo už Dzukijos kalnelių.

Pagalvojau: „O, kad aš toks būčiau“. Šis ponas man labai patiko. Bet vėl mintis: „Mano tėvai neturtingi: nei mokslui, nei rūbams nebus pinigų...“ Šis vaizdas man giliai įstrigo į atmintį. Kaime nė vienas dėdė negalėjo

man pasakyti, kas galėjo būti šis nepažįstamas.

Kaimo žmonės sakydavo: „Kiaulių neganės, ponu nebūsi“. Aš šioje „specialybėje“ dirbau 4 vasaras. Žiemą pradėjau mokytis pradžios mokykloje.

Baigęs mokyklą, su prašymu bėgau į Lazdijus, kad priimtų į gimnaziją. Ji vadinosi Seinų „Žiburio“ gimnazija, buvo įkurta Seinuose, bet lenkams 1920.10.09 dieną užgrobus Seinus (Suvalkus, Augustavą ir kt.), gimnazija persikėlė į Lazdijus.

Gimnazijos direktorius buvo poetas kunigas Motiejus Gustaitis. Pirmas jo klausimas buvo: „Ar tėvai turtingi? Ar galės mokėti už mokslą?“ Mano atsakymas buvo trumpas: „Tėvai neturtingi, bežemiai, bet aš noriu mokytis“. Ir stoviu paraudęs ir užsispyręs kaip ožys. Jis kalba savo, o aš savo, kad noriu mokytis. Pagaliau: „Jei būsi drausmingas ir gerai mokysies – nuo mokesčio už mokslą atleisime“. Pažadu viską. Paskutinis jo sakiny: „Rugsėjo pirmąją ateik į pirmąją klasę“. Bučiuoju direktoriui ranką, su gera žinia 7 km bėgu namo.

Gimnazijoj per istorijos pamoką papasakojau apie susitikimą su nepažįstamuoju prie demarkacijos linijos. Mokytojas paaiškino, kad nepažįstamas buvo generolas Nisselen, komisijos narys, prancūzų karininkas, tikrinęs, ar nėra pažeista demarkacijos linija. Lenkai tai dažnai darydavo ir net akiplešiškai.

Man tas nepažįstamas – dabar jau prancūzų karininkas – patiko. O aš ar galiu būti tokiu, tik Lietuvos karininku?

Gavęs brandos atestatą, ilgai nelaukdamas parašiau prašymą Lietuvos Respublikos prezidentui, prašydamas priimti į PLP Karo mokyklą. Sveikata tiko. Egzaminus išlaikiau ir po trejų metų Lietuvos Respublikos prezidentas, drauge su kitais kariūnais, man suteikė jaunesniojo leitenanto laipsnį ir įteikė kardą.

Tapau tokiu, kokiū mažas būdamas nesitiekėjau būti. Taigi, nepažįstamas prancūzų karininkas parodė man

pavyzdį, o Seinų gimnazija (Lazdijuose) „Žiburys“ apšvietė mano gyvenimo vargingą, sunkų ir dažnai mirtingai pavojingą kelią.

Baigęs Karo mokyklą, gavau paskyrimą į 5-tą DLK Kėstučio pulką. Nurodytu laiku prisistatiau pulko vadui, generolui štabo pulkininkui Čepui. Gaunu dar dvi savaites atostogų ir važiuoju ten, iš kur prieš tris metus išvažiavau. Čia vėl radau daug pažįstamų mokytojų, tarnautojų ir net einantį į bažnyčią galvom linkčiojo elgetos, nes daugelis žinojo, kas aš buvau. Su jais greičiausia atsiskaičiau, daviau po 2 litus ir „sudie“.

Grįžau į darbą – būrio vado pareigom. Penkto pulko karininkų ramovėje buvo šventė. Pulko adjutantas perskaitė įsakymą, pasirodai atsistojęs, kas esi ir sėdi vėl ten, kur nurodyta – daugiausia prie karininkų žmonių, raudonoji, varžaisi. Pirmas „visuomeninis“ egzaminas išlaikytas. Gal ne visai taip, bet gerai.

Susipažinau su kareiviais ir pradėjau nuoseklų darbą. Kareivį reikia pažinti, žinoti, „kur jam skauda“. Tokiu atveju kareiviai prie (vado) karininko patyko prisiriša. Greit mane perkėlė į Prienus, 5-to pulko II batalioną. Darbas tas pats, tik kareiviai ir vadai kiti.

Prienuose tarnaujant turėjome išgyventi skaudų smūgį – Vokietija užgrobė Klaipėdą ir jos kraštą.

Ką daro vokiečiai, tarnavę mano būry, o jų buvo 4. Rytojaus dieną visi vokiečiai turi važiuoti namo. Tik grįžęs iš tarnybos, tvarkausi namuose ir išgirdęs skambutį, įleidži. Įeina mano būrio vokiečiai. Paklaustas, gal kas nutiko. Kadangi rytoj vokiečiai išvažiuoja namo, atėjęs atsiveikinti. Aš jo paklausiau: „Ar prisimeni, kad aš tamsta nubaudžiau, vieną valandą su šautuvu?“ Jis atsakęs, kad reikėjo, nes vamzdis buvo surūdijęs. Padavęs ranką, palinkėjau jam laimingos kelionės.

(Būs daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

DARBAI DAR NEBAIGTI

Turbūt nedaug terasime Clevelande lietuvių, kurie nepažintų visada mandagaus, geros nuotaikos, besišypsancio Vinco Apaniaus-Apanavičiaus, pasirengusio padėti, ar tai būtų lietuvių šalpos — BALFo reikalai, ar Lietuvių kultūrinio darželio problemos, Lietuvių namų ar kiti dabartinės Lietuvos ir išeivijos rūpesčiai. Pas jį randa nuosirdaus patarimo, padėrinančio žodžio ir retai kada jį besikreipiantys gerų darbų savanoriai Vinco nelieka paleisti be norimų rezultatų. Tikro BALFo darbuotojo ir aukotojo įvaizdis.

Vincas Apanius kovo 31 atšventė aštuonių dešimčių metų sukaktį! Bet ir šie susikrovė metai gamtos draugo, profesionalo sodininko, besirūpinančio ir savo fiziniu gerbūviu, ir kitų savo tėvynainių gerove, nesulaiko nuo įvairių įsipareigojimų ir jų vykdymo lietuvių labui. Nors jis kartais nedrąsiai pasiskundžia, kai žvalgydamasis ar kreipdamasis į kitus, kurie galėtų jį nuo pirmininkavimo pareigų atleisti, pakeisti ir, sulaukęs neigiamą atsakymą jį, kai optimistą, pridengia nusivylimu šešėlis. Reikalinga ieškoti, kas toliau tęs darbus, kurie būtina reikalingi dabar ir ateityje.

Gyvenimas rieda tolyn, o Vincas vis toliau neša ir metų, ir darbų našta. Jis gali tuo didžiulis, o tie, kurie patiria jo darbų dovaną, turėtų būti dėkingi. Tikėkime, kad Dangus tokius Vinco darbus — darbelius kur nors užregistruoja amžinybės knygoje ar buhalterijos įrašuose.

Vincas Apanius nuo Vokietijos tremties laikų yra įsijungęs į įvairius lietuvių šalpos darbus, ten dirbdamas UNRA organizacijoje, o nuo pat 1949 metų atvykimo Amerikon, įstojant į BALFo darbuotojų eiles. Dirbdamas įvairiose BALFo skyriaus pareigose, nuo 1986 perėmė BALFo pirmininko pareigas ir sąžiningai tęsia iki mūsų dienų, šelpiant čia paramos reikalingus, siunčiant siuntinius į Lietuvą, Sibira, persiunčiant vertingą literatūrą Lietuvos universitetams ir kitoms mokslo bei kultūros institucijoms. Jo darbuose jam talkina Genovaitė Aukštuolienė, Balys Steponis, Irena Johansonienė ir Kazimiera Vaičieliūnienė.

Antras išskirtinas sukaktuvinių veiklos laukas — tai Lietuvių kultūrinio darželio valdybai pirmininkavimas. Šis unikalus parkas, įkurtas Rockffellerio padovanotoje žemėje, atstovauja 23 tautybėms, gyvenančioms Clevelande. Parkas pradėtas organizuoti tik vienerius metus vėliau, negu gimė Vincas Apanius, 1916 metais.

V. Rociūnas

buvo ir lietuvių darželis — pavogti visi bronziniai biustai. Komiteto ir visų lietuvių pastangomis ir lėšomis, skulp. Jūro Palūkaičio buvo atkurti Basanavičiaus, Kudirkos ir Maironio biustai iš plastinės masės. Dabartinę Lietuvių kultūrinio darželio valdybą-komitetą sudaro: pirm. V. Apanius ir nariai: K. P. Šukys, V. Staškus, Gražina Varnelienė, Salomėja Šukienė, Dalia Puškorienė ir Marytė Trainauskaitė.

Kai š.m. balandžio 2 d. gražus sukaktuvinių bičių būrys susirinko į sukaktį „Gintaro“ restorane, Vytautas Staškus prisiminė Vinco profesinio gyvenimo kelią. „Jau nuo pat gimimo dienos Vincas norėjo būti sodininkas, geras sodininkas. Jis gimė, kaip amerikiečiai sako, su 'žaliu nykščiu', — kalbėjo Staškus. — Iš gimnazijos įstojo į Fredos aukštąją sodininkystės mokyklą. Ją baigė vienas iš pirmųjų, ir norėjo tuojau pradėti savarankišką sodininkystės verslą. Bet bolševikų ir nacių okupacijos jo planus sumaišė. 1944 m. buvo priverstas palikti Tėvynę ir gyventi Vokietijoje, dirbti visai kitokius darbus. Bet 1949 m. atvykus į JAV, greitai atsirado puiki proga pradėti dirbti pasiruostoje profesijoje. Čia jis dirbo, augino šeimą (sūnus Aleksandras ir Viktoras, dukros Elenutė ir Rita), studijavo ir 1954 metais mokslą apvainikavo bakalauru laipsniu sodininkystėje. Vinco svajonė pradėti nepriklausomą verslą nusitęsė iki 1957 m., kai įstėję bendrovę „Better Lawns and Gardens“, kuriai vadovavo 30 metų. Bendrovė ir jos vadovas tapo populiarius sodininkystės versle, Apanius buvo atžymėtas kaip „outstanding Horticulturalist“, buvo kviečiamas į įvairius komitetus, kur ieškota jo patarimų ir nuomonės. Verslas klestėjo. Savo pasisekimo rezultatais Vincas dalinosi ir su lietuviams, aukodamas įvairiomis progomis, duodamas gerai apmokamų skelbimų lietuvių renginių programose ir t.t.

Vaišės buvo pradėtos klebono kun. G. Kijausko, SJ, malda. Jaukių vaišių metu Vincas prisimintas ir kaip spaudos žmogus, savo straipsniais mokė lietuvius sodininkystės mandrybių, taip pat ir kaip LB, ALTo bei kitų organizacijų uolus narys.

Savo padėkos žodyje sukaktuvininkas tikisi, Dievui padėdant, ir toliau dirbti lietuvių šalpai ir Lietuvos reikalui. Ilgiausių, sveikiausių ir geriausių metų linkėjimų garsai palydėjo Vinca Apanių į viltinąs atėjusias dienas. Sukaktuvininkas jo šventės proga gautas pinigines dovanas perdavė BALFui.

KANADIČIŲ JAUNIMAS MOTINOMS PAGERBTI SPEKTAKLYJE

LB Clevelando apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Vytauto Brizgio, pakvietė Hamiltono lietuvių jaunimo tautinių šokių ansamblių „Gyvatara“ atlikti programą mūsų motinoms pagerbti dieną, gegužės 7, sekmadienį, 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Bilietai po 10,8 ir 6 dolerius užsisakomi skambinant tel. 261-4077, gaunami sekmadienį po liet. pamaldų DMP svetainėje ir spektaklio dieną prieš koncertą. Visos vietos numeruotos.

Po rekolekcijų Rochesterio lietuvių Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Iš k. — klebonas kun. Dominikas Mockevičius, rekolekcinias vedęs kun. Ričardas Mikutavičius ir kun. Kazimieras Mockevičius.

Nuotr. Prano Mockevičiaus

„Gyvatara“ tautinių šokių grupei vadovauja Elytė Tarvydienė. Pranešėja Rūta Kamaitytė. Dalyvauja 18 šokėjų. Orkestro vadovas — Kazimieras Deksnys.

Jaunimas savo šoku, pagarbą išreiškiančiu žodžiu ir daina prisimins motinas, kurioms meilė neturėtų būti mažesnė kaip ir motinų meilė savo vaikams, Dieviui ir Tėvynei.

Visi dalyvaukime prasmingoje pavasario šventėje. Po gražaus spektaklio visi kartu su kanadiečiais lietuviams pasiūsišime parapijos svetainėje.

VYKSTAME Į „PERLŲ ŽVEJŲ“ OPERĄ

Clevelando pensininkų klubas suorganizavo autobusą klevelandiečių, norinčių vykti į Čikagos Lietuvių Operos spektaklį „Perlų žvejai“ š.m. gegužės 14 dieną.

Autobusas išvažiuoja gegužės 14, 6:15 val. ryto iš Dievo Motinos parapijos autobusų stotyje aikštės, Marcella Rd.

Ekskursantai apsisistos Fairfield Inn viešbutyje, iš ten vyks į operą, kur bilietai jau iš anksto užsakyti.

Gegužės 5 d., primadienį, po pusryčių viešbutyje, aplankysime Lietuvių centrą Lemonte, iš ten atgal į Clevelandą. Ekskursijos vadovas Vytautas Staškus. V.R.

PENSININKŲ SUĖJIMAS

Clevelando lietuvių pensininkų klubo narių suėjimas š.m. gegužės 4 d., ketvirtadienį, 2 v. p.p. vyko Lietuvių namų viršutinėje salėje. Suėjime prisiminta Motinos diena. Advokatas Vytautas Matas pranešė apie „Living Trust“ ir „Living Will“ paruošimą.

MOTINOS DIENA ŠV. JURGIO PARAPIJOJE

Šv. Jurgio parapija Clevelande š.m. gegužės 14 d., sekmadienį, specialiomis Mišiomis 10:30 val. ryto minės Motinos dieną. Aukų rinkėjai platina Motinos dienos korteles.

ŠIMTMEČIO IŠKILMĖS

Clevelando Šv. Jurgio lietuvių parapijos šimtmečio švenčių

pynė bus užbaigta sekmadienį, birželio 4 d., 10:30 val. rytą šv. Mišiomis, aukojamomis Clevelando vyskupo Anthony Pilla. Po Mišių parapijos salėje bus pokylis. Vietų skaičius ribotas — 225 svečiams. Informacijas teikia Šimtmečio komiteto pirmininkė Liucija Tamošiūnienė, tel. 230-0860.

T.G.

NEW YORK, NY

ATVELYKIO POPIETĖ

Lietuvių Moterų klubų federacijos New York klubas davė gelį metų suruošdavo visų mėgiamą ir gausiai lankomą tradicinę Atvelykio popietę. Tos tradicijos grandinė pastaruosius dvejus metus buvo nutrūkusi ir „popietės“ nebebuvo rengiamos. Šiais metais Klubo moterys, talkinamos vyr. skaučių židinio „Vilija“, tradiciją vėl atgaivino. Popietė įvyko balandžio 23 d., Atvelykio sekmadienį, 3 val. p.p., Kultūros židinio didžiojoje salėje.

Salėje buvo pastatyta 15 vaišėms paruoštų stalų, papuoštų tik ką pražydusių įvairių medelių šakelėmis. O du ilgi, vienas šalia kito sustatyti stalai papuošti įvairiais, darbuotojų klubo moterų pagamintais valgiais. Viduryje — stovėjo didelė tulpių, irisų bei kitų gėlių jaunu, pražydušiu medelių šakelių sudaryta puokštė. Per siaurus salės langus (kurių palangės irgi buvo papuoštos žalumynais) į salę skverbėsi šilti saulutės spinduliai.

Meninę dalį atliko smuikininkas Wilhelmas Čepinskis. Jis pagrojo Sonata in E Flat — W. Amadeus Mozart ir Čigonų melodijas (Zigeuner weisen) — Sarasate.

Nesiliaujant plojimams, dar buvo išgirsta pirmoji dalis iš W. A. Mozart sonatos smuikui A.

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. — 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

Smuikininkui fortepijono paladą suteikė nuosirdus lietuvių bičiuliai pianistas William Smiddy.

Tenka apgailestauti, kad fortepijonas skambėjo per garsiai, todėl ypač nukentėjo švelni ir melodinga Mozarto sonata in E Flat. Bet dėl to pianistą kaltinti nedera. Priežastis buvo ta, kad salėje prieš sceną buvo pastatytas kalbėjimui paruoštas mikrofonas, kuris stovėjo arčiau fortepijono, ir lygiavosi su fortepijono apacia. Tokiu būdu fortepijonas buvo garsesnis už smuiką.

Wilhelmas Čepinskis — jaunas, berods vos išgėjęs 18-sius metus. Smuiko studijas tęsia garsioje ir prestižinėje Juilliard muzikos mokykloje, New York. Nepaisant to, jis jau yra vadinamas smuikininku, virtuozu. Su simfoniniais orkestrais yra koncertavęs (o ir koncertuoja) ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Birželio mėnesį yra pakviestas į Venezuelą. Ten koncertuos kartu su Venezuelos simfoniniu orkestru. New Yorko lietuviai džiaugiasi turėdami progos dažnai W. Čepinskį išgirsti, nes jis savo talkos lietuviams neatsisako.

Prieš pradėdamas vaišes, savita rašio „Darbininkas“ vyr. redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmyns, OFM, į Aukščiausiąjį kreipė šiais žodžiais: „Nors mes džiaugiamės Kristau, Viešpatie, Priskikimo iškilme, suteik, kad švėsdami laikinas šventes, sugebėtume džiaugtis ir amžinąja laime. Įkvėpk mums savo dvasios meilę, kad būtume pasotinti ne vien laikiniais velykiniais džiaugsmiais ir valgiais, bet sugebėtume džiaugtis Tavo meile per amžius!“

Klubo pirmininkė, dr. Marija Žukauskienė, pirmąją prie vaišių stalo pakvietė buvusio Lietuvos ambasadoriaus, dabartinio specialaus patarėjo prie Jungtinių Tautų, Aniceto Simučio žmoną Janiną Simutiene. Po jos ejo ir visi kiti.

Ir taip, jaukia ir draugiška nuotaika, besiklausant muzikos ir vaišinant, buvo praleistos kelios valandos. Saulutei vakarų pakrypus, besisiskirstantys į namus dalyviai išsinešė dėkingumo jausmą šios šaunios Atvelykio popietės rengėjoms. Tikimasi, kad ir ateinančių metų Atvelykio sekmadienį vėl čia susirinksime.

Klubo valdybą sudaro: dr. Marija Žukauskienė — pirmininkė, Ieva Jankutė — sekretorė, Sofija Skobeikienė — kasininkė, Malvina Kliveckienė — vicepirmininkė. P. Palys

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS

Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAIČIUI

Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; baldytas, ir virimo plyta; 71 St. ir Waahenaw apyl. \$425 mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis | Alma: 312-478-8727.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminium ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

Moving—Krautymas

Profesionalus patarnavimas priimanomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

LIETUVIŲ EGZODO LITERATURA

1945-1990

45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mecenatas yra Lietuvių Fondas, vardinis leidėjas — Lietuvos mokslų institutas.

Leidyns gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd Stree, Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00. | Kanada — \$6.00. | kitus kraštus — \$6.50. Iliustracijas gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokėsių.

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą

45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mecenatas yra Lietuvių Fondas, vardinis leidėjas — Lietuvos mokslų institutas.

Leidyns gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd Stree, Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00. | Kanada — \$6.00. | kitus kraštus — \$6.50. Iliustracijas gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokėsių.

Many happy returns.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jeji norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veitui.

HELP WANTED

TUOJAU REIKALINGI VYRAI IR MOTERYS

Mundelein, IL firmai, kurioje nebuvo nei streikų, nei atleidimų per 75 metus. Patyrimo nereikia. Darbu tinkantys bus gerai paruošti. Dirbti galės TUOJ PATI \$550-\$700 | savaitę D & L ASSOCIATES 708-949-9409 Kviečiame kreiptis dvikalbius, studentus, vyr. amžiaus asmenis.

KOLEGIJŲ BAIGUSIEJI IR STUDENTAI

Jeji negalite rasti darbo savo srityje, pabandykite kreiptis į mus. Uždarbis, paaugštinimai ir pažanga tarnyboje. \$1680-\$2200 | mėn. pradžiai Patyrimo nereikia. Darbdavys išmokys. Darbą galima pradėti tuoj pat. Savaitinė alga. Kreipkitės tuoj pat dėl „interview“ 708-949-9409

Part Time MOONLIGHTERS

6 to 10 p.m. Flexible Schedule Mundelein Firm

Could lead to permanent and/or full time.

Start immediately (708) 949-9417

Bilinguals Encouraged to Apply

WE NEED JANITORIAL HELP MACHINISTS

We are currently accepting applications. Some English necessary. Call Barbara 708-766-5496 Mon. thru Fri. 9 am to 5 pm or leave mess.

IEŠKO DARBO

46 m. moteris iš Lietuvos ieško darbo. Galiu prižiūrėti vaikučius, senelius; tinka valymo darbai. Truputį kalbu angliskai. Tel.: 219-874-2818

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Amdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK

2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK

4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

Rašau „Lietuvos rytui“ – didžiausią tiražą turinčiam laikraščiui Lietuvoje, ir „Draugui“, didžiausią tiražą turinčiam laikraščiui už Lietuvos ribų. Į šiuos laikraščius kreiptis mane pastūmėjo kovo mėn. 11 d. viename laikraštyje Lietuvoje išspausdintas interviu, kuris pradeda: „taip sakė Elona Vaišniene... Išvykdamas ji... mūsų korespondentui (pavardė)... davė interviu“. To interviu nesu davusi. Laikraštis manęs net nebuvo prašęs interviu ir minimas korespondentas laikraštyje spausdinamų klausimų manęs neklausė.

Spausdintas ne interviu, bet vienas sovietinės spaudos pasibaurėtinų bruožų, dariusių ją beverte demokratinio pasaulio akyse. Kad sovietinis interviu buvo išspausdintas Lietuvos spaudoje penkeri metai po nepriklausomybės atstatymo, turi mus visus suneraminti.

Kadangi spaudos etika yra būtina sąlyga demokratijai gyvuoti, prašau didžiausių lietuvių laikraščių redakcijas Lietuvoje ir užsienyje pasisakyti žurnalistinės etikos klausimu, o lietuviškos spaudos skaitytuos, kur jie begyventų, kviečiu protestuoti prieš kiekvieną sovietinės spaudos požymį lietuviškoje spaudoje.

Norintiems pajusti sovietiško interviu skonį, duosiu pavyzdžių. Minėtam rašinyje mano vardu sakoma, kad po 1945 m. Lietuvoje vyko „pilietinis karas“ (aš tą skaudų mūsų istorijos laikotarpį laikau kova prieš okupantą), kad anksčiau daugumas lietuvių į Ameriką atvyko „bado spaudžiamai pasaulinės ekonominės krizės metu“ (aš žinau, kad daugumas atvyko prieš pirmąjį pasaulinį karą, o ne pirmosios nepriklausomybės metu). Visai „nusišneku“ apie išėviją (sąryšį su 1990 kovo 11 d. įvykiu), „lietuvių bendruomenės šeimos vyko piknikai, o klubuose sueigos, kurias galėčiau pavadinti mitingais“.

„Lietuvių bendruomenės šeimos“ yra mums nesuprantamas išsireikšimas. „Piknikai“ nevyksta kovo mėn., nes tai yra gegužinės ir rengiami, kai šilta. „Sueigom“ mes kažkodėl vadinam tik skautų susirinkimus, kurie dažniausiai rengiami ne klubuose, paprastai turinčiuose leidimą

pardavinėti alkoholinius gėrimus. Sueigų „mitingais“ ne vadinčiau, nes, būdami apsupti anglų kalbos, žodį „meeting“ suprantam amerikietiška, be politinio atspalvio. Lietuvoje „mitinguose“ nesu buvus, tai nežinau, ar tas žodis tiktu apibūdinti išėvišką veiklą. Lietuvai vaduojantis iš Sovietų Sąjungos. Į JAV iš Lietuvos neseniai atvykę sukčiai ir plėšikėliai mano vardu vadinami teroristais – tokių New York'o ir Chicago's policija esą nėra mačiusi. O aš žinau, kad Amerikos policija nedaug ko nėra mačiusi, ir teroristus nuo sukčių bei plėšikėlių tikrai atskirtų. Net programą, kurią vasario-kovo mėn. atvežiau į vieną miestą Lietuvoje, „vadinu“ klaidingu vardu ir nepataisau korespondento, kai jis man ne mano profesiją priiskiria.

Užbaigdamas nebūtą pokalbį, korespondentas „man“ pasako komplimentą. Tie, kurie mane pažįsta, nusijuokė sužinoję, kad į komplimentą aš atsakiusi: „Okei!“

Elona Vaišniene
North Haven, CT

Pastaba. Dr. Elona Vaišniene yra PLB visuomeninių reikalų komiteto narė. (Red.)

PREZIDENTAS SAU,
„RAGANOSIAI“ SAU

„Drauge“ balandžio 18 d. Pranas Abelkis skundžiasi, kad Lietuvoje naujai išleistoji bibliografinė knyga apie L.R. prezidentus per daug išpučia A. Brazausko „nuopelnus“. Kieno valdžia to ir galia – sako sena patarlė. Taip juk ir anksčiau buvo; ir vėlesniaisiais Nepriklausomybės laikais leidiniai liaupsino A. Smetoną daugiau, negu A. Stulginskį arba K. Griunių.

O jeigu knygoje neįvertintas V. Landsbergio tuolaikinis nuopelnas Lietuvai, sutinku, tai autoriui didelis nemandagumas ir netaktas. Tačiau panašiai elgiamasi ir pas mus: prieš metus išėjusioje „Lietuvių fondas II“ knygoje tarpe L.R. prezidentų nepaminitas A. Brazauskas, bet įdėtas V. Landsbergis! Duots duotam, sakyti žemiai.

Pr. Abelkis cituoja iš vėliausiosios knygos: „...Sąjūdis buvo ta jėga, kuri savo galingu petimi išlaužė duris į demokratiją...“ Norom nenorom posakis priminė dar 1940-1941 metais mokykloje vaikams įkaltąjį Salomėjos Neries „Poemą apie Staliną“: „Jisai tai milžino pečiaus išlauš duris į saulę/ Ir apie jį legendos skris per platųjį pasaulį...“

„International Medical Relief“ komitetas iš Northwest Community ligoninės pasiroošęs nuolat aukoti aparatūros ir medicininių reikmenų Lithuanian Mercy Lift organizacijai, kad būtų išsiųsta į Lietuvą. Iš kairės komiteto nariai: Ruth Mau, R.N., Steve Albers, dr. Arvydas Tauras, dr. Cesar Romero, Rose Marie ir dr. Thomas Sammans.

Griuvo tironas Stalinas, ir užmirštos liko apie jį sukurtos legendos. Taipgi užmirštos bus ir neteisėtos „panagirikos“, rašomos šių dienų knygoje. Išliks tikta tiesa, sąžiningumas ir tėvynės meilė.

Vytautas J. Šliūpas, P.E.
Burlingame, CA

POLITINĖS GUMOS
KRAMTYMAS

Suderintoje atsiprašymų savaitėje prezidentas Algirdas Brazauskas atsiprašė žydų tautos už jai padarytas skriaudas Antrojo pasaulinio karo metais, o Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pareiškė seniai reikalaujamą atsiprašymą savo draugų, buvusių komunistų vardu už padarytus nusikaltimus lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei, valdant Lietuvos komunistų partijai sovietų okupacijos metais.

Kiek tuose atsiprašymuose buvo nuosirdžios atgailos ir kiek pasiteisinimo, nesunku atsekti, atidžiau paklausius Česlovo Juršėno kalbos, pasakytos iškilmingame Seimo posėdyje. Juršėnas atsiprašymą padalino į tris dalis ir kelis atgailos lygius. Anot jo: Lietuvos komunistų partijos nebėra, taigi, nėra ir kaltininko. LDDP, kurios taryboje jis pats yra nariu ir į kurią susisipieję buvusieji Lietuvos komunistų partijos nariai. Jo žodžiais: „...ši partija nėra niekam nusikaltusi“.

Dėl Lietuvos komunistų partijos padarytų nusikaltimų stalinizmo metais, jie buvę pasmerkti 1989 m. gruodžio mėn., atsiskiriant nuo Sovietų Sąjungos komunistų partijos.

Apie savo paties moralinę kaltę Juršėnas sakėsi atgaila padaręs 1990 ir 1992 m. rinkimuose. „Dabar ją pakylėjau į aukštesnį lygį“.

– Še tau šunie, ir Devintinė! – būtų pasakęs žemaitis ūkininkas, kurio kaulai trūnija Sibiro platybėje drauge su tūkstančiais kitų nekaltų žmonių, išvežtų į pražūtį komunistinės priespaudos metais, valdant Lietuvos komunistų partijai.

Nusikaltimas padarytas, bet dėl to, kad nusikaltėlis pakeitė savo pavardę, jis dabar jau nebe kaltas. Turėdamas naują pavardę, jis nenusikalto, o už jo padarytus nusikaltimus Stalino metais atsakomybės nusikratyta skyrybomis.

Dėl moralinės kaltės ir atgailos – čia jau kiekvieno asme-

niškas reikalas. Juršėnas savąją atgailą pakylėjęs į aukštesnį lygį. Deja, ne aukščiausią. Aukščiausiam – žmonės, nusikalte savo tautai ir valstybei, padarė viešą atgailą, atsistatydina. Kitai jokie atsiprašėjimai nereiškia nieko daugiau, kaip „politinis gumos kramtymas“.

Pranas Lapė
Chamberlain, ME

KAS SVARBIAU?

Perskaičius rašinėlį, „Kur eini, Drauge“ – labai nustebau. Pirmiausia antraštė „Kur eini, Drauge“ labai nelogiška. Gal norėta išsireikšti „įmantriai“, bet juk „Draugas“ yra dienraštis, neturįs kojų, taigi, kur jis gali „nueiti“? Nepasitenkinimas, kad dienraštis nekomentuoja rašinio apie medžioklės ir medžiotojus yra keistas. Kaip „Draugas“ gali komentuoti kiekvieną rašinėlį, kokio žanro ar krypties jis bebūtų? Tam nebežtektų nei laiko, nei vietos, be to, gyvename laisvos spaudos laikais!

Pareikšta nuomonė apie medžioklės ir medžiotojus buvo

labai antagonistiška. Medžioklės ir medžiotojai egzistavo nuo pat pasaulio pradžios. Senovėje juk nebuvo tų liuksusinių krautuvių, kaip dabar. Medžiotojų trofėjai papildė žmonių maisto atsargas. Taip ir dabar! Niekad nebuvo girdėta, kad medžiotojai yra žvėrių skriaudėjai. Puikiai atsimenu, kad Lietuvoje egzistavo Medžiotojų draugija, kuri buvo legali organizacija, jai ir mano tėvelis priklausė, ir jo daugelis draugų, kurie nebuvo jokie gyvulių kankintojai. Turėjome ir „Gyvulių globos draugiją“, o Medžiotojų draugijos egzistuoja beveik visam pasauliui!

Teatrališkai kaprizingas „nenoriu girdėt, nenoriu matyt“ – nėra imponuojantis! Gal tas „noriu ir nenoriu“ gražiai praskamba Don Giovanni operoje, bet tai teatras, ne kasdieninė realybė. Rašoma apie gyvulių kankinimą, bet kaip su žmonija? Gyvenam baisesius žmonių žudynių ir kankinimo laikus. Žūsta milijonai nekaltų žmonių. Kas svarbiau, negi keturkojai?

Nora Sakalauskiene
Los Angeles, CA

Viešpačiui išsivedus pas save mano mielą draugą

A.†A.
SIMONĄ PAULIŲ

jo liudinčiai žmonai ONAI, jo sūnams dr. ALGIUI ir EDMUL, jo dukroms IRENAI, ALDONAI, ROMANAI ir jų šeimoms reiškiu nuosirdžią užuojautą ir kartu su jumis liūdžiu.

La Crosse, Wis.

Kun. Antanas Žvinklys

Mielam Broliui

A.†A.
ALGIRDUI JOSIUKUI

Lietuvoje mirus, sesė DANUTĖ ir ALFONSA ARLAUSKUS ir jų šeimas, skausmo valandoje užjaučia „Sunny Hills“ draugai.

*O. Adomaitienė
M. Balčiūnienė
O. Baltutienė
V. G. Beleckai
F.B. Bočiūnai
A. G. Čekauskai
M. Dithienė
S. Estkienė
A. J. Janoniai
S. Kačinskienė
J. S. Mačiulaičiai*

*kun. L. Musteikis
A. B. Nakai
A. J. Nakai
E. M. Okai
J. O. Peleckiai
Dr. D. M. Poulik
J. Ratnikas
A. D. Vėlaviciiai
J. A. Vyšniauskai
J. V. Zubavičiai
A. E. Žalkauskai*

Kristina Likanderytė įteikia „Dainavos“ ansamblio vadovui ir dirigentui muz. Dariai Polikajūniui dovanelę 50 metų sukaktuviniame pokilyje balandžio 22 d.

Nuotr. Jono Tamulaičio

A.†A.
MYKOLAS A. PAULIONIS

Staigiai ir netikėtai savo namuose mirė š.m. balandžio 29 d., sulaukęs 48 metų. Gyveno Phoenix, AZ, anksčiau Springfield, IL. Gimė Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 46 metus.

Nuliūdę liko: motina Veronika Paulionienė, tėvas Augustinas Paulionis, sesuo Rimgailė Reklaitienė, jos vyras Vytautas ir jų dukros: dr. Vida Skandalakis, jos vyras dr. Lee ir jų vaikai: Linutė ir Jonukas; Elena Siczkowski, jos vyras Bill ir jų sūnus Vilius; sūnus Povilas Reklaitis, brolis Antanas Paulionis, gyv. Kalifornijoje, dėdė Vytautas Paulionis ir teta Stasė, teta Zuzana Dzikiene ir vyras Stasys, teta Elena Paulionienė-Kerienė ir vyras Stasys; pusbroliai: Nerijus ir Jurgis Paulioniai, puseiserė Nijolė Draugelienė, vyras Vaidevutis ir jų vaikai Ginta ir Gailius. Lietuvoje likę teta Bronė ir jos vaikai Verutė ir Rimutė su šeimomis.

A. A. MYKOLAS PAULIONIS bus pašarvotas š.m. gegužės mėn. 3 d., trečiadienį Hansen Chapel, 8314 No. 7th St., Phoenix, AZ. 85020, tel.: 602-944-1561, laidojimo namuose. Atsisveikinimas ir maldos 7 v.v.

Mirusiojo kūnas bus parvežtas į Čikagą ir pašarvotas D. A. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., š.m. gegužės mėn. 5 d., penktadienį, nuo 2 val. p.p. iki 9 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės mėn. 6 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Vietoje gėlių prašoma aukoti „Lietuvos Našlių Globos“ komitetui.

Nuliūdusi šeima

Ilsėkis Ramybėje

A.†A.
EMILIJA RASTENIENĖ
GERMANAVIČIŪTĖ
1907.IX.13—1995.IV.21

Grasildos ir Jono Germanavičių dukra, velionė Emilija gimė Vaškuose. 1941 m. ištekėjo už Vinco Rastenio, 1944 m. rusams artėjant prie Lietuvos, pasitraukė į Prancūziją, o 1948 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Kiek pagyvenę Cleveland mieste, 1952 m. abu naujakuriai įsikūrė New Yorke. Vincas ten mirė 1982 m., o Emilija išgyveno iki dabar.

Lietuvoje jos gedi vieno mirusio brolio sūnus Eidigintas Germanavičius su žmona Janina ir šeima, ir kito mirusio brolio dukra Janina Armanavičiūtė. Amerikoje liko vyro brolis Jonas Rastenis.

Apimti liūdesio, velionės pagerbti, prisiminti jos darbų, ir su ja atsisveikinti, iš New York ir apylinkių rinkosi Emilijos draugai ir draugės, šeimos artimieji, globėjai ir kaimynai. Atsilankė artima draugė Amelia Morkeviciene, (o kita draugė, Jadvyga Kregždienė, jau nebeapėję). Marija ir Vitalis Žukauskai tarė atsisveikinimo žodžius. Valda Gaubienė savo ir savo vyro Raimondo, Lonodos ir Artūro Jautakų, ir Valdonės bei Ramūno Gaubų vardu, taigi lyg ir naujosios ateivijos vardu, prisiminė Emilijos svetingą prieglobstį. Poetas Leonardas Andriekus pasidalino pluoštu atsiminimų, o bažnyčioje pamokslą pasakė kunigas Vytautas Palubinskas.

Velionė palaidota šalia savo vyro Cypress Hills kapinėse. Laidotuvių dalyviams dėkoja šeimos artimieji:
Leonas Sabaliūnas ir Onutė Sabaliūnienė, Ann Arbor, Michigan, **Danutė Statkutė-Rosales** ir **Juratė Statkutė-Rosales**, Caracas, Venezuela.

Mylimai sesutei

A.†A.
GRAŽINAI KOVALSKIENEI

Australijoje mirus, brolių VYTAUTĄ LINARTĄ ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

*G. Budraitienė
B. Buikienė
V. ir O. Gutauskai
S. Kasnickienė
V. ir O. Numgaudai
P. ir B. Sabalai
J. ir I. Stankūnai*

We Ship UPS

312-434-9766

Užsilimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

INSURED BY FDIC

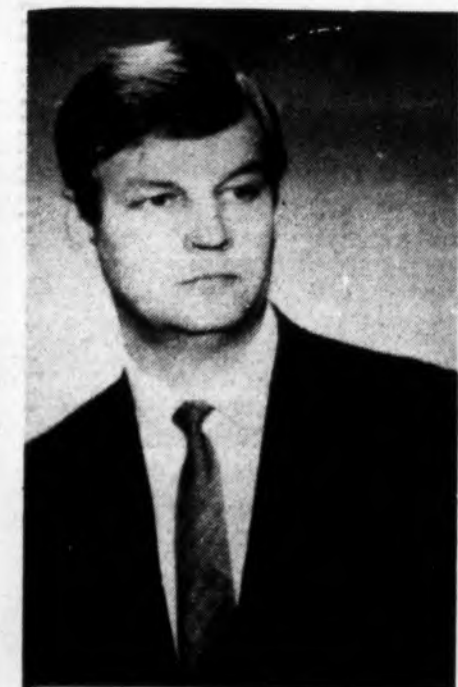
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pal. Jurgio Matulaičio misija, įkurta Lemonte, yra savotiška retenybė Amerikos lietuvių gyvenime – besikurianti nauja lietuviška parapija. Ji auga ne tik parapijiečių, bet ir rūpesčių skaičiumi. Suprantama, kad vien iš gaunamų pajamų misija negali išlaikyti, reikalingos papildomos lėšos, todėl jos kaupiamos įvairiais būdais. Sekmadienį, gegužės 14 d. – Motinos dienos proga – misija ruošia pietus. Tai vienintelis renginys metuose, ruošiamas šios misijos vardu. Renginys prasmingas, nes ir parapija – ar, šiuo atveju, misija – mums yra kaip motina, besirūpinanti dvasiniais reikalais. Pietūs ruošiami Pasaulio lietuvių centro salėje, jų pradžia 12 val., tuoj po Mišių. Svarbu vietas užsisakyti iš anksto, skambinant Aldonai Palekienei 708-448-7436 arba Birutei Navickienei 708-739-0363. Visus kviečia misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas, SJ, primindamas, kad po pietų pakaks laiko ir į „Perlų žvejų“ spektaklį Morton auditorijoje nuvykti.

Čikagos apylinkių ateitinių Šeimos šventė įvyks sekmadienį, gegužės 21 d. Lemonte. Šv. Mišios bus 9 v.r. Pal. J. Matulaičio misijoje, o po pamaldų akademija ir programa Ateitinių namuose. Visi jaunučiai, moksleiviai, studentai, sendraugiai ir prijauciantys maloniai kviečiami dalyvauti.

Sol. Liudas Norvaišas, vienas jaunųjų bosų Lietuvos Operoje, kuris atlieka pagrindines partijas, dainuoja taip pat koncertuose su simfoniniais orkestrais, ir ne vien tik Lietuvoje. Šiuo metu jis yra Čikagoje ir „Perlų žvejų“ operoje dainuos Nourabado partiją gegužės 14 d. spektaklyje.

Sol. Liudas Norvaišas.

x Kriaučeliūnų Vardo Montessori Vaikų Namelių apžiūrėjimas – gegužės 7 d., sekmadienį, 12-2 val. p.p., 2743 W. 69 St., Chicago, tel. 312-476-4999. Vaikai, užregistruoti tą dieną sekantiems mokslo metams, atleidžiami nuo registracijos mokesčio (\$20). Taip pat birželio mėn. pradžioje numatoma vasaros stovyklėlė. Kviečiami visi priešmokyklinio amžiaus vaikai. (sk)

x Jei reikia įsigyti vairavimo teises (IL Driver's License), kreipkitės į Ed Šumaną, tel. 1-708-246-8241. Aš padedu pensininkams. (sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Elena Sepikas iš Van Nuys, CA, yra nuolatinė knygų skaitytoja-užsakytoja. Ji sakosi negalinti gyventi be lietuviškos knygos, todėl vėl užsisakė vertingų leidinių „Draugo“ knygyne net už 116 dol. Jeigu būtų daugiau tokių lietuviško spausdinto, jis niekuomet nesunykėtų.

Gegužės mėnuo skirtas Dievo Motinai Marijai. Vyresnieji tebeprisimena jautrias ir nuosirdžias gegužines pamaldas visose Lietuvos bažnyčiose (jos vyksta ir dabar) ir žiedais paskendusį Marijos altorių. Ne daug yra bažnyčių šiose kraštuose, kur kasdien dar galime pamatyti tą pakilią nuotaiką, išgyventą tėvynėje gegužinėse pamaldose. Verta prisiminti, kad tradicinės gegužinės pamaldos – Šv. Mergelės Marijos litanija – giedamos Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, kasdien, 6:30 val. vak. Neišskiriami litanijai skambinti apyčiuose bažnyčioje, atvykime net iš tolimesnių vietovių bent porą kartų per savaitę ir dalyvausime šiose prasmingose pamaldose.

De Paul universiteto simfoninio orkestro koncertas ruošiamas trečiadienį, gegužės 17 d., 8 val. vak., Chicago Orchestra Hall. Šiame orkestre groja ir koncerte dalyvaus mums pažįstama jauna, talentinga smuikininė Rita Kazlauskaitė. Bilietus į koncertą galima rezervuoti iš anksto telefonu 312-435-6666.

Kun. Donald Petraitis, MIC, marjonų provincijolas ir kun. **Jonas Kuzinskas, Šv. M. Marijos Gimimo parapijos** klebonas, kartu aukos šv. Mišias Kapų puošimo dieną, gegužės 29 d., 10:30 val. r., Šv. Kazimiero kapinėse, Čikagoje.

Padaryta klaida. Gegužės 3 d. „Draugo“ paskutinio puslapio žinutėje apie JAV Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkės atsiųstą dienraščiu auką, kažkur „išnyko“ vienas nulis ir aukos suma paskelbta klaidingai. Turi būti 100 dol., atsiųsta per Baltimorės LB valdybos kasininką Juozą Siaurusaitį.

Dail. Ada Sutkuvienė, be kurios talentingų rankų retai apsieina scenos apipavidalinimas, leidinių ar programų viršeliai, didžiųjų renginių – ypač mūsų operos – plakatai, ir kitais būdais remia lietuvių kultūrinį gyvenimą. Atsilyginama už „Draugo“ siuntinėjamais šiais metais, dail. Sutkuvienė pridėjo 100 dol. auką dienraščio leidimo išlaidoms sumažinti. Ačiū!

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Čikagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

POEZIJOS PAVASARĖLIS „GALERIJOJE“

Šį pavasarį, kaip ir ne viena ankstesni, per Velykas „Galerijoje“ buvo surengtas velykinių margučių konkursas. Labiausiai iš visų svečių tuo tikriausiai džiaugėsi vaikai, galėję rungtis ridendami margašonius gražuolius ir stengdamiesi laimėti jų kiek galėdami daugiau. Išdžiai giriantis „grobiu“, ne vieno jų akelės švytėjo lošėjų blizgesiu.

Pasibaigus šiam atrakcionui, prasidėjo kita pramoga, kukliai pavadinta „Poezijos pavasarėliu“. Toks pavasarėlis taip pat jau nebe pirmas „Galerijoje“. Rengėjas Algimantas Kezys uoliai ir užsispyrusiai, tačiau kartu žaismingai ir neslegiamas visose Lietuvos bažnyčiose (jos vyksta ir dabar) ir žiedais paskendusį Marijos altorių. Ne daug yra bažnyčių šiose kraštuose, kur kasdien dar galime pamatyti tą pakilią nuotaiką, išgyventą tėvynėje gegužinėse pamaldose. Verta prisiminti, kad tradicinės gegužinės pamaldos – Šv. Mergelės Marijos litanija – giedamos Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, kasdien, 6:30 val. vak. Neišskiriami litanijai skambinti apyčiuose bažnyčioje, atvykime net iš tolimesnių vietovių bent porą kartų per savaitę ir dalyvausime šiose prasmingose pamaldose.

Taigi šių metų „Poezijos pavasarėlyje“ dalyvavo keturi raštinėjai: Nendrė Ragalevičiūtė, Kornelijus Jazbutis, Loreta Vaškus ir Daiva Karužaitė. Tiesa, pastarosioms dviem negalėjus dalyvauti, jų eilėrašius perskaitė kiti.

Pirmoji „i sceną“ išėjusi Lietuvos Policijos akademijos auklėtinė Nendrė Ragalevičiūtė suskirstė savo eilėraščių labai paprastai – į parašytus Lietuvoje ir parašytus besivežiojant Amerikoje. Jie šiek tiek skyrėsi savo gamtovaizdžiu. Lietuviškuose, kaip ir dera, buvo daug lietuviškųjų gamtos stampų – kopų, jūros, pušų, jazminų baltų žiedų, o amerikietiškuose atsirasdavo daugiau uždaros erdvės, vyno ir šalčio. Paprastutė eilėraščių forma, dar neišsikristalizavusi iki daugiaprasmio ar nors kiek gilesnio paprastumo, tiesiogiai atspindėjo tokią pat paprastutę, tik su keliais apmaudžiais klausimais, kodėl praėjo meilė, kodėl išvažiavo draugai, kodėl inteligentui šalta Čikagos vidury, virptelėjimais pasaulėjauta.

Loreta Vaškus jau gal kam pažįstama iš knygos „Dvigubas solis“. Šį kartą susi-

rinkusiuosius supažindino su vienu iš naujųjų savo eilėraščių „Kaip aš gaudžiau šviesą“. Eilėraštyje atskleidžiama pastanga išsiveržti iš tamsos į šviesą, arba surasti ir suprasti save. Ši tema įvilktą į labai atviro ir begalinio kalbėjimo, panašaus į išsipasakojimą artimiausiai draugei (ar pačiai sau) formą, šiek tiek pristabdymą pasikartojančių esamos erdvės apibūdinimų – „mažas keturkampis tamsus pasaulis“ ir „laimingos pabaišos“, t.y., pasiryžimo iš šios tamsos išsivaduoti – pagauti šviesą skaitymų, kūrybos, meilės pagalba.

Kornelijus Jazbutis taip pat turėtų būti pažįstamas iš „Draugo“ kultūriniam priede spausdintų eilių. „Poezijos pavasarėlyje“ autorius kelis eilėraščius perskaitė žemaitiškai ir tuo labai pradžiuogino porą tarp klausytojų pasitaikiusių žemaitiškų. Eilėraščiuose buvo kalbama universaliosiomis, tačiau poeto asmeniniais išgyvenimais išraižytomis mirties, gyvenimo, sugrįžimo į namus ar vaikystės stebuklą (prarastą rojų) temomis. Baisiausia mirtis yra, kai dar gyvas svoki, kad esi miręs; mėginimas grįžti namo po daug metų – skausmingas ir pilnas klausimų, bijant ten teberasti iš anų laikų paliktus ar jau naujus sušaudytuosius, pastanga grįžti į stebuklingas vaikystės Kaledas ir Kūcias liūdna, nes bergždžia, o gyvenimas taip pat ne vaivorykštės spalvomis žėrintis, gyvenimas – tai „bulių kautynių arena“, kurioje žmogus yra ne matoras, o dejas, tik bulius.

Idomus buvo Amerikos lietuviškos Dainavos Karužaitės angliškai parašytas eilėraščių „Bilingual Pyramid (for Lithuania)“. Jame kalbama apie skausmingą imigrantų dukters ieškojimą savęs per kalbą kaip pažinimo šaltinį. Į skaudančią žaizdą panašiam plyšyje tarp dviejų kalbų arba dviejų patirčių – iš tėvų gautos lietuviškosios ir tiesiogiai įgytos amerikietiškosios – turi atsirasti trečioji kalba, neišverčiama ir begarė, tačiau gebanti sulydyti abi patirtis į vienumą ir užgydyti žaizdą. Reikia tikėtis, kad ateityje tokie renginiai bus ruošiami, o juose ryškesne ar silpnesne šviesa žibės vis daugiau eilėraščių mėgėjų.

K.V.

PAVASARIO PUOTA

Balandžio 22-oji nuteikė pavasariškai, saulė nepagalėjo šilumos ir spindulių. Ji džiugino tuos, kurie susiruošė į Šaulių rinktinės pavasario puotą. Nepaisant to, kad Jaunimo centre tuo pačiu metu vyko Vytauto Kernagio koncertas, šauliai gausiai susirinko į šį renginį. Pakili nuotaika, puiki šeiminių paruošta vakariene,

Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, rašymo konkurso laimėtojai, IX ir X klases mokiniai. Iš kairės: Tomas Mikužis, Andrius Paulius, Karina Turnerytė, Linas Jodwalis, Birutė Jurjonaitė, Indrė Žukauskaitė.

Nuotr. Vlodo Žukausko

„Dainavos“ ansamblio dabartinė valdyba sukaktuvinio pokylio metu balandžio 22 d. Iš kairės: Daiva Skuodytė, Vincas Bazis, Danguolė Ilginytė, Rita Likanderytė, Yolanda Budelskytė-Laas. Nuotr. Jono Tamulaičio

„DAINAVOS“ JUBILIEJŲ BAIGIANT

Po dvasinės atgaivos iškilmingose pamaldose Šv. M. Marijos Gimimo šventovėje ir jubiliejiniam aukšt. mokyklos auditorijoje, balandžio 23 d. skubame į Condesa del Mar pokylių salę užbaigti „Dainavos“ meno ansamblio 50-ties metų veiklos sukaktį.

Pokylių organizavo jubiliejui rengti komiteto narės Sofija Džiugienė ir Dana Bazienė, idėdamos daug sielos ir rūpesčių, dėl to jubiliejaus užbaigimo pokylys buvo gerai organizuotas,

smagi Kosto Ramanausko orkestro muzika – visus nuteikė pavasariškai.

Ieškome žvaigždžių? Jų turime čia pat. Kuklus Kostas Ramanauskas – aukšnių rankų žmogus, kuriam, turbūt, nėra tokio darbo, nepaklūstančio jo rankoms. Nesavanaudiškai, nesitiekdamas jokio atlyginimo, skuba pakviestas į Šaulių namus atlikti įvairius darbus, pašalinti atsiradusius gedimus. Tai tik buitinis... Mes negalime įsivaizduoti šaulių renginių be K. Ramanausko orkestro. Jis – puikus muzikantas, virtuozikai grojantis akordeonu. Kartais, rodos, groja jis akordeonu, o girdisi visas orkestras, Kostas naudoja elektroninės muzikos efektus. Jo orkestro taktininkė, solistė Liucija, puošia šį vienetą ne tik jautrių romantiškų dainų atlikimu, jos rankose kartais pravirksta ir smuikas, pajvirindamas ir pagyvindamas programą.

Žavios muzikos sukuryje sukosi poros Šaulių namuose iki vidurnakčio. Baigėsi pavasario puota, atnešusi pavasarį į širdis, skambant Kosto Ramanausko orkestrui. Palinkėkime mūsų „žvaigždėms“ amžino pavasario jų širdyse!

D.K.

sutraukęs per 400 žmonių, net pritrūko vietos kiek pavėlavusiems.

Pokylio pradžioje susirinkę svečiai, o jų tarpe atvykę iš Kalifornijos, Floridos, Wisconsin ir kitų vietovių, pabendravo, besivašindami, besisveikindami po ilgo nesimatymo, dalinosi „Dainavos“ šventės išpuščiais.

Pokylių pradėjo organizacinio komiteto ir pokylio viena rengėjų Sofija Džiugienė, pasveikindama daug sielos ir rūpesčių, dėl to jubiliejaus užbaigimo pokylys buvo gerai organizuotas, smagi Kosto Ramanausko orkestro muzika – visus nuteikė pavasariškai. Ieškome žvaigždžių? Jų turime čia pat. Kuklus Kostas Ramanauskas – aukšnių rankų žmogus, kuriam, turbūt, nėra tokio darbo, nepaklūstančio jo rankoms. Nesavanaudiškai, nesitiekdamas jokio atlyginimo, skuba pakviestas į Šaulių namus atlikti įvairius darbus, pašalinti atsiradusius gedimus. Tai tik buitinis... Mes negalime įsivaizduoti šaulių renginių be K. Ramanausko orkestro. Jis – puikus muzikantas, virtuozikai grojantis akordeonu. Kartais, rodos, groja jis akordeonu, o girdisi visas orkestras, Kostas naudoja elektroninės muzikos efektus. Jo orkestro taktininkė, solistė Liucija, puošia šį vienetą ne tik jautrių romantiškų dainų atlikimu, jos rankose kartais pravirksta ir smuikas, pajvirindamas ir pagyvindamas programą.

Žavios muzikos sukuryje sukosi poros Šaulių namuose iki vidurnakčio. Baigėsi pavasario puota, atnešusi pavasarį į širdis, skambant Kosto Ramanausko orkestrui. Palinkėkime mūsų „žvaigždėms“ amžino pavasario jų širdyse!

Programai vadovaujanti Sofija Džiugienė pakvietė „Dainavos“ ansamblyje išdainavusį ir tebedainuojantį Aleksą Smilgą, jį pasveikino, o dirigentas Darius Polikaitis ir „Dainavos“ an-

samblio valdybos pirmininkė apdovanojo dovanomis. Aleksas Smilga tarė ačiū, o dainavičiai jam sudainavo „Valio, valio“.

Sofija Džiugienė pakvietė žodžiu dr. Leoną Kriaučeliūną. Jis pasveikino „Dainavą“ jautriai žodžiu, įvertino ansamblio atliktus darbus, gėrėjosi jubiliejaus švente, vertai ansamblio pelnyta, ir palinkėjo ansambliui šviesios ateities, einant pasirinktu keliu – su daina ir laisve.

Programos vadovė Sofija Džiugienė perskaitė gautus sveikinimus raštu, suminėdama sveikintuosius. Sveikino buvę „Dainavos“ dirigentai – Algis Šimkus, Petras Armonas ir Aloyzas Jurgutis; Ona Mikulskienė, Lietuvių tautinio meno ansamblio buvusi kanklių orkestro vadovė, Irena ir Antanas Sprindžiai iš Deltona, FL, dainavietės Amalija Jagutienė, Birutė Kožienė iš Floridos, žurnalistė Aurelija Balašaitienė. Ta patia proga pasveikino atvykusius į šventę buv. „Dainavos“ administratorių Kęstutį Miklaševičių-Miklą, Eugenijų Slavinską iš Floridos, Aleksandrą Atutį iš Kalifornijos ir buv. „Dainavos“ dirigetę, solistę Audronę Simonaitę-Gaižiūniene; pasveikino žurnalistą Jurgį Janušaitį, atvykusį iš Port Orange, FL, su vardo diena Jurginėmis, padėjo jam už plunksnos darbą, plačiai garšinant spaudoje „Dainavos“ jubiliejinę sukaktį.

Padėkota visai „Dainavos“ ansamblio valdybai, pakvietus prieš scenos, jėg apdovanoję lėmėmis ir dovanėlėmis.

Pabaigoje kalbėjo ansamblio valdybos pirm. Danguolė Ilginytė. Jos žodis – kupinas jausmingos padėkos visiems – jubiliejaus rengimo komitetui, globėjams Kriaučeliūnams, rėmėjams ir lietuviškajai visuomenei.

Pabaigoje prisimenama visi Jurgiai, šventintys vardadienius. Svečiai jiems padainavo „Ilgiausių metų“ linkėjimus, kuriems vadovavo operos solistė Danutė Stankaitytė.

Taip baigėsi oficialioji minėjimo dalis. Kun. Alg. Paliokas, SJ, kalbėjo maldą, dėkodamas Aukščiausiam už suteiktas malones „Dainavai“ ir palaimino svečius bei vakariene.

Po vakarienos orkestras trankiai grojo įvairius šokių, o dalyviai smagiai sukosi šokių sukuriuose. Nuotaika puiki, jubiliejaus šventė praėjo šauniai, visi įvertino „Dainavos“ darbą, palydėjo prasmingais linkėjimais ir pažadėjome su „Dainava“ drauge eiti į šviesesnę užsienio lietuvių ir Lietuvos gyvenimo ateitį.

Šią „Dainavos“ šventę ilgai, ilgai nešiosime savo širdyse. O jubiliejui rengti komitetui, „Dainavos“ valdybai ir visam ansambliui bei vadovams nuosirdžiausias ačiū.

Jurgis Janušaitis